

Kund	Firma		Servicekontonummer
	Utdelningsadress	Aktielikvidkonto	Telefonnummer, dagtid (även riktnr)
	Postnummer och ort		Telefonnummer, kvällstid (även riktnr)
	Skatterättslig hemvist (om annan än Sverige)	Mailadress	
	Var har företaget/föreningen/stiftelsen/organisationen sitt säte? (Ange landet)		
<p>Värdepapperstjänst Bas Vi vill ingå avtal om anslutning till tillvalet Värdepapperstjänst Bas.</p> <p>Vi är anslutna till Nordea Företagstjänster via Internet och telefon alternativt Nordea Internetbanken Företag.</p> <p>En förutsättning för att vi ska kunna ansluta oss till Värdepapperstjänst Bas är att vi har ett Servicekonto och ett Aktielikvidkonto i Nordea Bank Abp, filial i Sverige ("Banken"). Om vi inte har det uppdrar vi härmed åt Banken att öppna ett Servicekonto och/eller ett Aktielikvidkonto åt oss. Om vi redan har ett VP-konto uppdrar vi åt Banken att omregistrera detta till ett Servicekonto.</p> <p>Vi är medvetna om att Banken förbehåller sig rätten att pröva varje kund individuellt och att Värdepapperstjänst Bas blir tillgänglig för oss om Banken så beslutar.</p> <p>Allmänna villkor och riktlinjer Vi har tagit del av och accepterar följande villkor och riktlinjer som gäller för vår handel med finansiella instrument i Värdepapperstjänst Bas:</p> <ul style="list-style-type: none"> Allmänna villkor för tillvalet Värdepapperstjänst Bas Allmänna villkor för handel med finansiella instrument Allmänna villkor för Servicekonto Allmänna villkor för Aktielikvidkonto Riktlinjer för orderutförande <p>Viktig information Vi bekräftar mottagande av följande information:</p> <ul style="list-style-type: none"> Allmän information om egenskaper och risker avseende värdepapper Information om handel med optioner, terminer och andra derivatinstrument 		<p>Försäkran Vi försäkrar att:</p> <ul style="list-style-type: none"> Vi har skatterättslig hemvist i det land som anges ovan, eller om inget anges, i Sverige, ovanstående firma- och adressuppgifter är riktiga, varken Servicekontot eller bankkonto knutet som avkastningskonto till Servicekontot är överförmyndarspärret, samt vi utan dröjsmål kommer anmäla alla förändringar i ovannämnda förhållanden till Banken. <p>Vid skatterättslig hemvist i annat land än Sverige ska hemvistintyg eller annan dokumentation om skatterättslig hemvist bifogas.</p> <p>Fullmakt för Banken Vi befullmäktigar härmed Banken att i samband med transaktioner avseende finansiella instrument genom Banken företräda oss vid förvärv/avyttring jämte mottagande/verkställande av leverans av finansiella instrument samt betalning, mottagande och kvittering av konstanter för vår räkning.</p> <p>Pantförskrivning Till säkerhet för samtliga våra nuvarande och blivande förpliktelser gentemot Banken enligt ovannämnda villkor, pantförskriver vi härmed till Banken samtliga de oss tillhöriga finansiella instrument som förvärvats genom Banken i samband med ett köpuppdrag. Härutöver hänvisas till vad som sägs i allmänna villkor för handel med finansiella instrument om Bankens rätt avseende pant.</p>	
Underskrift	Ort och datum		
	Kundens underskrift		
	Namnförtydligande		

Kund	Firma		Servicekontonummer
	Utdelningsadress	Aktielikvidkonto	Telefonnummer, dagtid (även riktnr)
	Postnummer och ort		Telefonnummer, kvällstid (även riktnr)
	Skatterättslig hemvist (om annan än Sverige)	Mailadress	
	Var har företaget/föreningen/stiftelsen/organisationen sitt säte? (Ange landet)		
<p>Värdepapperstjänst Bas Vi vill ingå avtal om anslutning till tillvalet Värdepapperstjänst Bas.</p> <p>Vi är anslutna till Nordea Företagstjänster via Internet och telefon alternativt Nordea Internetbanken Företag.</p> <p>En förutsättning för att vi ska kunna ansluta oss till Värdepapperstjänst Bas är att vi har ett Servicekonto och ett Aktielikvidkonto i Nordea Bank Abp, filial i Sverige ("Banken"). Om vi inte har det uppdrar vi härmed åt Banken att öppna ett Servicekonto och/eller ett Aktielikvidkonto åt oss. Om vi redan har ett VP-konto uppdrar vi åt Banken att omregistrera detta till ett Servicekonto.</p> <p>Vi är medvetna om att Banken förbehåller sig rätten att pröva varje kund individuellt och att Värdepapperstjänst Bas blir tillgänglig för oss om Banken så beslutar.</p> <p>Allmänna villkor och riktlinjer Vi har tagit del av och accepterar följande villkor och riktlinjer som gäller för vår handel med finansiella instrument i Värdepapperstjänst Bas:</p> <ul style="list-style-type: none"> Allmänna villkor för tillvalet Värdepapperstjänst Bas Allmänna villkor för handel med finansiella instrument Allmänna villkor för Servicekonto Allmänna villkor för Aktielikvidkonto Riktlinjer för orderutförande <p>Viktig information Vi bekräftar mottagande av följande information:</p> <ul style="list-style-type: none"> Allmän information om egenskaper och risker avseende värdepapper Information om handel med optioner, terminer och andra derivatinstrument 		<p>Försäkran Vi försäkrar att:</p> <ul style="list-style-type: none"> Vi har skatterättslig hemvist i det land som anges ovan, eller om inget anges, i Sverige, ovanstående firma- och adressuppgifter är riktiga, varken Servicekontot eller bankkonto knutet som avkastningskonto till Servicekontot är överförmyndarspärret, samt vi utan dröjsmål kommer anmäla alla förändringar i ovannämnda förhållanden till Banken. <p>Vid skatterättslig hemvist i annat land än Sverige ska hemvistintyg eller annan dokumentation om skatterättslig hemvist bifogas.</p> <p>Fullmakt för Banken Vi befullmäktigar härmed Banken att i samband med transaktioner avseende finansiella instrument genom Banken företräda oss vid förvärv/avyttring jämte mottagande/verkställande av leverans av finansiella instrument samt betalning, mottagande och kvittering av konanter för vår räkning.</p> <p>Pantförskrivning Till säkerhet för samtliga våra nuvarande och blivande förpliktelser gentemot Banken enligt ovannämnda villkor, pantförskriver vi härmed till Banken samtliga de oss tillhöriga finansiella instrument som förvärvats genom Banken i samband med ett köpuppdrag. Härutöver hänvisas till vad som sägs i allmänna villkor för handel med finansiella instrument om Bankens rätt avseende pant.</p>	
Underskrift	Ort och datum		
	Kundens underskrift		
	Namnförtydligande		

Allmänna villkor för tillval Värdepapperstjänst Bas, Allmänna villkor 9767V003

1. Tjänstens omfattning

Värdepapperstjänst Bas är ett tillval till Nordea Företagstjänster via Internet och telefon alternativt Nordea Internetbanken Företag.

Värdepapperstjänst Bas erbjuder bland annat följande:

- Möjlighet att köpa och sälja finansiella instrument som är registerförda hos Euroclear Sweden AB.
- Uppgift om innehav av finansiella instrument på Kundens Servicekonto/-n.
- Analysmaterial.
- Kursinformation

Banken äger rätt att från tid till annan inskränka, utöka eller ändra utformningen av Värdepapperstjänst Bas.

Banken förbehåller sig rätten att bestämma vilka finansiella instrument som kan köpas och säljas genom elektronisk orderöverföring eller per telefon. Antalet finansiella instrument som är tillgängliga för orderläggning kan således från tid till annan minska eller öka. Uppgift om vilka finansiella instrument som vid var tid omfattas av denna tjänst kan erhållas via Banken.

2. Förutsättningar för anslutning till Värdepapperstjänst Bas

För anslutning till Värdepapperstjänst Bas ska följande förutsättningar vara uppfyllda:

- Kunden ska vara juridisk person.
- Kundens förbindelser med Banken ska vara välskötta, varför Banken förbehåller sig rätten att pröva varje Kund individuellt, genom exempelvis inhämtande av kreditupplysning.
- Kunden ska vara ansluten till Nordea Företagstjänster via Internet och telefon alternativt Nordea Internetbanken Företag.
- Kunden ska ha ett eller flera Servicekonto/-n (som inte får vara samägt/-a eller pantsatt/-a) med Banken som kontoförande institut, varvid gäller att Kunden inte får ge annat kontoförande institut rätt att förfoga över innehavet på Servicekontot/-na.
- Kunden ska ha ett aktielikvidkonto eller liknande bankkonto ("Kontot"). Detta Konto belastas respektive gottgörs likvider avseende Kundens köp och försäljning av finansiella instrument via Värdepapperstjänst Bas samt används för utbetalningar, såsom utdelningar och ränta, från Euroclear Sweden AB.

3. Tillämpliga Allmänna villkor och riktlinjer

Värdepapperstjänst Bas är ett tillval till Nordea Företagstjänster via Internet och telefon alternativt Nordea Internetbanken Företag. Därför gäller mellan Banken och Kunden både vid var tid gällande Allmänna villkor för Nordea Företagstjänster via Internet och telefon alternativt Allmänna villkor för Nordea Internetbanken Företag och Allmänna villkor för Värdepapperstjänst Bas.

Om bestämmelser i Allmänna villkor för Värdepapperstjänst Bas skulle stå i motsats till bestämmelse i Allmänna villkor för Nordea Företagstjänster via Internet och telefon alternativt Allmänna villkor för Nordea Internetbanken Företag ska villkoren för Värdepapperstjänst Bas gälla framför villkoren för Nordea Företagstjänster via Internet och telefon alternativt Allmänna villkor för Nordea Internetbanken Företag.

Härutöver gäller vid var tid tillämpliga:

- Allmänna villkor för handel med finansiella instrument, och
- Riktlinjer för orderutförande. Order utförs i enlighet med Bankens vid var tid gällande riktlinjer för orderutförande till och med den tidpunkt då relevant reglerad marknad avslutar handeln, dock längst till och med den tidpunkt då Banken avslutar sin handel med det aktuella finansiella instrumentet.

För Servicekonto och Konto gäller de villkor som Banken vid var tid tillämpar.

4. Orderläggning

Kunden äger rätt att till Banken lämna uppdrag om köp och försäljning av finansiella instrument genom elektronisk orderöverföring via Internet. Lämnande av sådant uppdrag får endast ske i enlighet med dessa villkor för tillval Värdepapperstjänst Bas och de särskilda instruktioner som vid var tid kan komma att meddelas av Banken i Värdepapperstjänst Bas.

I Bankens system eller i systemet hos viss reglerad marknad kan det finnas spärrar avseende kurser och volymer för order som Kunden lämnar. Dessa spärrar kan medföra att lämnad order inte godtas.

Kunden får inte genom lämnande av order handla i strid med gällande lag eller annan författning eller i övrigt bryta mot god sed på värdepappersmarknaden.

Kunden får inte i något fall lämna köp- eller säljorder som kan leda till avslut mot annan köp- eller säljorder som lämnats av Kunden själv eller - såvida inte ordern lämnats i ett syfte som kan anses tillbörligt - av en till Kunden närstående fysisk eller juridisk person.

5. Orders giltighetstid

Kunden kan välja mellan olika giltighetstider för en order.

För Internet kan Kunden för närvarande välja en giltighetstid på mellan 1-30 dagar. Dagsorder gäller till och med kl. 24.00 svensk tid den dag ordern lämnats, dock längst till och med den tidpunkt då Banken avslutar sin handel med det aktuella finansiella instrumentet. Order med giltighetstid 2-30 dagar gäller till och med kl. 24.00 svensk tid den dag som Kunden valt som sista dag för orderns giltighet, dock längst till och med den tidpunkt då Banken avslutar sin handel med det aktuella instrumentet.

6. Täckningskontroll

Vid köp ska Kunden, enligt Allmänna villkor för handel med finansiella instrument, till Banken på likviddagen betala likviden för köpet som framgår av avräkningsnotan.

Det är Kundens ansvar att tillse att tillräckliga medel för betalning av likvid finns tillgängligt på Kontot.

När Banken tagit emot en köporder, kontrollerar Banken att tillräckliga medel för att täcka orderbeloppet finns på Kontot. Vid beräkning av om Banken kan acceptera en köporder, tar Banken hänsyn till befintligt saldo på Kontot, tidigare utförda köp- eller säljorder som ännu inte har bokförts på Kontot samt tidigare lämnad, ej utförd köporder. Banken har rätt att efter acceptans av köpuppdrag reservera medel för detta på Kontot.

I det fall likvidbelopp saknas helt eller delvis äger Banken rätt att avstå från att utföra lämnad order eller att utföra den till fullo eller endast till viss del. Kunden är bunden av order som verkställs trots att det inte finns täckning på Kontot.

7. Innehavskontroll

Enligt Allmänna villkor för handel med finansiella instrument ska Banken omgående med anledning av uppdraget erhålla fri dispositionsrätt till de instrument uppdraget omfattar.

Vid försäljning av finansiella instrument gäller som en förutsättning för att Banken ska kunna acceptera ordern, att de finansiella instrument Kunden önskar sälja är registrerade på Kundens till Värdepapperstjänst Bas anslutna Servicekonto/-n. Banken förbehåller sig rätten att kontrollera att så är fallet.

K

Kundens
blad

(jun 18)
4 (30)

Allmänna villkor för tillval Värdepapperstjänst Bas, Allmänna villkor 9767V003, fortsättning

I det fall finansiella instrument saknas helt eller delvis har Banken rätt att avstå från att utföra lämnad order eller att utföra den till fullo eller endast till viss del. Kunden är bunden av order som verkställs trots att erforderliga finansiella instrument inte finns på Servicekontot.

8. Transaktionsgränser

En order avseende ett finansiellt instrument får uppgå till högst ett vid var tid av Banken tillämpat maximibelopp.

Överföring mellan kundens egna konton är begränsat till ett vid var tid av Banken tillämpat maximibelopp.

Uppgift om maximibelopp nämnda i styckena ovan kan fås från Banken.

Om Banken godtar det, kan Kunden utföra transaktioner över nämnda belopp genom att kontakta Värdepapperstjänst Bas support.

9. Priser

Priser utgår enligt Bankens vid var tid tillämpade grunder. Upplysning om gällande priser kan fås från Banken.

10. Debitering av priser, courtage och likvider

Banken äger rätt att, i förekommande fall utan föregående avisering, debitera av Kunden angivet konto samtliga priser, courtage och likvider.

11. Ansvarsbegränsning

Utöver vad som sägs i Allmänna villkoren för Nordea Företagstjänster via Internet alternativt Allmänna villkor för Nordea Internetbanken Företag om begränsning av Bankens ansvar gäller följande.

Banken svarar inte för skada som orsakats av - svensk eller utländsk - handelsplats, depåförande institut, central värdepappersförvarare, clearingorganisation, eller andra som tillhandahåller motsvarande tjänster, och inte heller av uppdragstagare som Banken med tillbörlig omsorg anlitat eller som anvisats av Kunden. Detsamma gäller skada som orsakats av att ovannämnda organisationer eller uppdragstagare blivit insolventa.

Varken Banken, rättighetshavare till eller leverantör av analysmaterial, kursinformation och index som visas i Värdepapperstjänst Bas ansvarar för skada, vare sig direkt eller indirekt, på grund av;

- kundens användning av nämnda information,
- eventuella brister eller fel i nämnda information, eller
- att informationen inte är tillgänglig, tillfälligt eller varaktigt, i Värdepapperstjänst Bas.

Information i analysmaterial baseras på källor som Banken bedömt vara tillförlitliga. Sakinnehållet kan dock ej garanteras. Bankens koncernbolag kan ha positioner i de finansiella instrument som nämns i analyserna. Banken kan dessutom agera som rådgivare till emittenter av sådana finansiella instrument.

12. Begränsning av användning av information

Analysmaterial, kursinformation, index och övrig information som tillhandahålls Kunden genom Värdepapperstjänst Bas får endast användas för Kundens egna ändamål (investeringar) och får inte kopieras eller på annat sätt mångfaldigas eller användas för vidare spridning.

13. Fel och störningar

Kunden är medveten om att det kan uppkomma driftavbrott eller andra fel eller störningar i Kundens, Bankens eller annans data-system (hård- eller mjukvara), tele- eller elsystem som används vid Värdepapperstjänst Bas, samt att sådana fel eller störningar kan medföra exempelvis:

- Att Kunden inte kan lämna elektroniska order,
- Att Kundens elektroniska order inte kommer fram till Banken,
- Att Kundens elektroniska order kommer fram försenade till Banken och/eller att verkställandet av dessa försenas,
- Att Kundens elektroniska order annars inte kommer att verkställas på avsett sätt, eller
- Att information (såsom information om orderstatus, kontoinformation och kursinformation) som Banken tillhandahåller elektroniskt inte är tillgänglig för Kunden eller är felaktig.

Om fel eller störning enligt första stycket föreligger har Banken i allmänhet möjlighet att ta emot order muntligen via telefon. Muntliga order per telefon kan lämnas endast under tid som Banken från tid till annan meddelar. Skulle fel eller störning enligt första stycket medföra att elektroniska order inte kan lämnas, och ett stort antal kunder samtidigt söker lämna order muntligen per telefon, kan möjligheten att lämna order på sistnämnda sätt i praktiken vara starkt begränsad.

Om Banken varit normalt aktsam är Banken inte ansvarig vare sig för skada som Kunden eller annan åsamkas till följd av i första stycket angivna fel eller störningar (inte begränsat till de däri uppräknade exemplen), även innefattande sådan skada som kan uppkomma till följd av vad som angivits i andra stycket.

Om Banken varit normalt aktsam är Banken inte heller ansvarig för skada som Kunden eller annan åsamkas på grund av fel eller brister i tillhandahållen information.

Banken ansvarar inte för indirekt skada om inte den indirekta skada orsakats av Bankens grova vårdslöshet.

Om Kunden skulle upptäcka fel eller störning som angivits ovan i denna punkt, är Kunden skyldig att omgående påtala detta för Banken. Om så inte sker förlorar Kunden rätten att begära ersättning eller göra gällande någon annan påföljd som grundar sig på felet eller störningen.

14. Uppsägning

Uppsägning av avtalet kan ske från Bankens sida med verkan trettio kalenderdagar från det att skriftligt meddelande därom nått Kunden. Om Kunden väsentligen åsidosatt sina skyldigheter har Banken rätt att säga upp avtalet till omedelbart upphörande.

Kunden kan med omedelbar verkan säga upp avtalet.

Om det mellan Kunden och Banken gällande Servicekontoavtalet eller avtalet om anslutning till Nordea Företagstjänster via Internet och telefon alternativt Allmänna villkor för Nordea Internetbanken Företag upphör att gälla, upphör även detta avtal med omedelbar verkan automatiskt utan föregående uppsägning.

K

Kundens
blad

(jun 18)
5 (30)

9766
P009

Allmänna villkor för tillval Värdepapperstjänst Bas, Allmänna villkor 9767V003, fortsättning

Om Kunden försätts i konkurs eller likvidation eller blir föremål för företagsrekonstruktion upphör rätten för Kunden att utnyttja denna tjänst, varvid Banken äger rätt att avbryta tjänsten omedelbart och säga upp avtalet till omedelbart upphörande utan föregående uppsägningstid.

Vid avtalets upphörande ska parterna genast reglera samtliga sina mellanhavanden enligt detta avtal. Avtalet gäller dock i tillämpliga delar intill dess part fullgjort sina åtaganden gentemot motparten.

15. Rätt att inställa utnyttjandet av Värdepapperstjänst Bas
Banken har rätt att, utan föregående underrättelse till Kunden, med omedelbar verkan, helt eller delvis, stänga av Kunden från Värdepapperstjänst Bas enligt detta avtal och/eller, helt eller delvis, avstå från att utföra mottaget uppdrag om;

1. Banken eller Kunden sagt upp detta avtal enligt punkten 14 ovan,
2. det enligt Bankens bedömning föreligger skäl att säga upp avtalet till omedelbart upphörande,
3. Banken misstänker att Kundens utnyttjande av Värdepappers-tjänst Bas står i strid med bestämmelserna i vid var tid gällande lagstiftning om insiderbrott och annat marknadsmissbruk eller tillämpliga marknadsregler och god sed på marknaden, marknaden,
4. Banken finner att så bör ske för att skydda Bankens, Kundens eller andra kunders intressen,
5. Banken har anledning att anta att Kunden åsidosätter eller kommer att åsidosätta bestämmelserna i detta avtal eller andra instruktioner som Banken lämnat om överföring av order via Internet,
6. Banken av annan anledning finner att det föreligger särskilda skäl därtill,
7. det föreligger fel eller brister i tele- eller annan kommunikationsförbindelse, datautrustning eller datasystem, eller
8. det föranleds av värdepappersrättsliga eller andra restriktioner i Sverige eller annat land.

Om Banken stängt av Kunden enligt ovan ska Kunden så snart möjligt informeras. Banken är inte skyldig att ange skälet till avstängning som sker enligt punkten 3.

Kunden har inte rätt till ersättning för skada, vare sig direkt eller indirekt, som kan uppstå på grund av att Banken inställt Kundens rätt att utnyttja tjänsterna enligt detta avtal.

16. Ändringar i dessa Allmänna villkor

Ändringar i dessa villkor ska gälla mot Kunden från och med trettionde kalenderdagen efter det att Kunden enligt vad som anges i Allmänna villkor för anslutning till Nordea Företagstjänster via Internet och telefon alternativt Allmänna villkor för Nordea Internetbanken Företag ska anses ha tagit emot meddelande om ändringen. Om Kunden inte godtar ändringen har Kunden rätt att inom nämnda tid säga upp avtalet med omedelbar verkan.

17. Reklamation och hävning

Om Kunden vill påtala eventuella fel eller brister som framgår av avräkningsnotan eller kontoinformation, att sådan information uteblivit eller eventuella övriga fel eller brister vid uppdragets utförande, ska Kunden omgående underrätta Banken om detta (reklamation).

Om Kunden vill begära hävning av ett köp- eller säljuppdrag ska detta uttryckligen och omgående framföras till Banken.

Om reklamation eller begäran om hävning inte lämnas omgående förlorar Kunden rätten att begära ersättning, häva uppdraget eller kräva andra åtgärder från Bankens sida.

18. Legal Entity Identifier (LEI)

Legal Entity Identifier (LEI) är en global identifieringskod för företag och andra organisationer som har introducerats på G20-ländernas initiativ. Enligt gällande EU-reglering ska juridiska personer ha en LEI kod för att kunna göra en värdepapperstransaktion. Om sådan kod inte finns får banken inte utföra transaktionen åt kunden.

Banker och värdepappersbolag kommer därför kräva att företag, föreningar, stiftelser samt i en del fall enskilda firmor m.fl. har en LEI för att kunna göra en värdepapperstransaktion.

För att göra derivataffärer har krav på LEI redan införts. För att göra andra värdepapperstransaktioner införts kravet från den 3 januari 2018.

Den kund som behöver skaffa en LEI kan vända sig till någon av de leverantörer som finns på marknaden. Via denna länk hittar du godkända institutioner för det globala LEI-systemet http://www.lei.org/publications/gls/lou_20131003_2.pdf.

En avgift tas ut när man skaffar en LEI. Vid handel i derivat behöver man även betala en årlig förnyelseavgift. Hur hög avgiften är framgår av den prislista som finns hos varje leverantör.

Mer information om kravet på en LEI finns bl.a. på bankens hemsida och Finansinspektionens hemsida www.fi.se.

K

Kundens
blad

(jun 18)
6 (30)

9766
P009

Aktielikvid-/Private Bankingkonto, Allmänna villkor, 7770V019

1. Allmänt

Med Banken avses i dessa allmänna villkor Nordea Bank Abp, filial i Sverige. Styrelsens säte är Helsingfors, Finland.

Banken är ett bankaktiebolag och har tillstånd att driva bankrörelse. Banken står under Europeiska Centralbanken (ECB), finska Finansinspektionen samt svenska Finansinspektionens tillsyn. Det språk som används i kontakterna mellan Kontohavaren och Banken är svenska.

Kontohavaren har under avtalsförhållandet rätt att på begäran få del av dessa allmänna villkor och annan skriftlig information om Kontot som har lämnats av Banken före eller i samband med avtalets ingående i pappersform eller i någon annan läsbar och varaktig form som är tillgänglig för Kontohavaren.

När tjänst tillhandahålls genom ombud gäller att handläggningen sker med direkt rättsverkan mellan Banken och Kontohavaren. Detta innebär att ansvaret gentemot kontohavaren för handläggningen åvilar Banken. Den som utför handläggningen är endast ombud för Banken.

2. Definitioner

Ansluten tjänst: Tjänst som särskilt avtalats med Banken genom vilken Kontohavaren förfogar över Kontot, t ex Internetbank.

Autentisering: Ett förfarande där Kontohavarens Säkerhetslösning används och genom vilket en betaltjänstleverantör kan kontrollera Kontohavarens identitet eller ett Betalningsinstruments giltighet.

Avtalet: Ansökan/Avtal, Kundbekräftelse eller motsvarande avseende Kontot, inklusive förekommande bilagor samt dessa allmänna villkor.

Bankdag: En dag när medverkande betaltjänstleverantörer har öppet för verksamhet i den utsträckning som krävs för genomförande av en Betalningstransaktion.

Banken: Nordea Bank Abp, filial i Sverige, org nr 516411-1683, 105 71 Stockholm.

Betalningsinitieringstjänst: En tjänst för att på begäran av Kontohavaren initiera en betalningsorder från ett betalkonto hos en annan betaltjänstleverantör.

Betalningsinstrument: Kontokort eller annat personligt instrument eller personlig rutin som Kontohavaren och Banken har träffat särskilt avtal om och som används av Kontohavaren för att initiera en betalningsorder, t.ex. bankkort, dosa och PIN-kod. Till Betalningsinstrumentet är kopplat en Säkerhetslösning.

Betalningsorder: Varje instruktion som Kontohavaren ger Banken om att en Betalningstransaktion skall genomföras.

Betalningstransaktion: Insättning, uttag eller överföring av medel till eller från Kontot.

BGC: Bankgirocentralen BGC AB

Internetbank: Bankens Internetbank eller mobilbank eller motsvarande avtalad internetjänst mellan Banken och Kontohavaren.

Konto: Det bankkonto hos Banken som innehas av Kontohavaren och som angetts i Avtalet, avsett för genomförandet av Betalningstransaktioner.

Kontohavaren: Den eller De innehavare av Kontot som anges i Avtalet.

Kontoinformationstjänster: En onlinetjänst för att tillhandahålla sammanställd information om ett eller flera betalkonton som Kontohavaren har hos en eller flera andra betaltjänstleverantörer.

Mobilt BankID: Ett elektroniskt identitetskort på en Mobil enhet bestående av en BankID säkerhetsapp och ett elektroniskt certifikat utfärdat av Banken, eller annan behörig utfärdare.

Mobil enhet: Mobiltelefon, surfplatta, klocka, armband eller annan liknande utrustning med åtkomst till Internet eller annat nätverk för telefon- eller datatrafik.

Personlig kod: T ex PIN-kod, engångskod eller motsvarande kod.

Stark kundautentisering: En autentisering som grundar sig på minst två av följande tre alternativ som är fristående från varandra; a) något som bara Kontohavaren vet (t ex en sifferkod), b) något som bara Kontohavaren har (t ex ett fysiskt bankkort), c) en unik egenskap hos Kontohavaren (t ex fingeravtryck).

Stopptid: En viss angiven sista tidpunkt som används för att avgöra vilken Bankdag Banken ska anses ha mottagit medel eller en Betalningsorder.

Säkerhetslösning: Personliga behörighetsfunktioner, dvs personligt anpassade funktioner som Banken tillhandahåller eller godtar för Autentisering, t ex Personlig kod eller läsare av biometrisk information som fingeravtrycksavläsning och irisscanning.

Tredjepartsaktör: En annan betaltjänstleverantör än Banken som har nödvändiga tillstånd eller är registrerad för att tillhandahålla Betalningsinitieringstjänster och/eller Kontoinformationstjänster.

Unik identifikationskod: En kombination av bokstäver, siffror eller symboler som tillhandahålls av en betaltjänstleverantör och som Kontohavaren ska uppge för att otvetydigt identifiera en annan betaltjänstanvändare eller dennes betalkonto, t.ex. kontonummer eller bankgironummer.

3. Allmänt om Aktielikvidkonto respektive Private Bankingkonto

Aktielikvidkonto är avsett för kunder i Banken som genom Bankens förmedling köper och säljer finansiella instrument. Aktielikvidkonto ska därför vara anslutet till de handels- eller förvaringstjänster avseende finansiella instrument som Banken från tid till annan bestämmer.

Private Bankingkonto är avsett för kunder i Banken som även är kund i Nordea Private Banking. Endast privatpersoner kan öppna kontot. En förutsättning för att öppna och vidmakthålla kontot är att samtliga kontohavare är kunder i Nordea Private Banking. Kontot är avsett för insättning av lön, pension eller andra regelbundna automatiska insättningar samt för sparande. Till kontot kan kopplas ett kort med betalningsfunktion. För kunder som genom Bankens förmedling köper och säljer finansiella instrument kan kontot anslutas till de handels- eller förvaringstjänster avseende finansiella instrument som Banken från tid till annan bestämmer.

Kontot kan föras i svenska kronor (SEK) och/eller andra valutaslag som Banken erbjuder under ett gemensamt kontonummer. Saldo och transaktioner redovisas separat för varje i Kontot ingående valutaslag.

Kontot kan innehas gemensamt av flera fysiska personer som är myndiga och dessa disponerar Kontot på det sätt som skriftligen anmälts till Banken. Inskränkning i förfoganderätten eller annan ändring av rätten till Kontot liksom avslutning av Kontot ska skriftligen göras av Kontohavarna gemensamt. Vid rapporteringen till Skatteverket, som Banken har att utföra enligt lag, fördelas kapital, ränta och preliminärskatt lika mellan Kontohavarna om dessa inte skriftligen anmäler annan fördelning till Banken. Ändrad fördelning innebär ej att Kontohavarens förfoganderätt till Kontot förändras.

4. Förfogande över kontot

För Kontot gäller de uttagsregler som vid varje tid allmänt tillämpas av Banken för denna typ av Konto.

K

Kundens
blad

(jun 18)
7 (30)

Aktielikvid-/Private Bankingkonto, Allmänna villkor, 7770V019, fortsättning

Kontohavaren förfogar över Kontot via Anslutna tjänster på de villkor som vid var tid anges för respektive Ansluten tjänst. Förekommer mot varandra stridande innehåll i Avtalet och avtal om Ansluten tjänst ska avtalet om Ansluten tjänst ha företräde ifråga om förhållanden som rör den Anslutna tjänsten. Kontohavaren förfogar även över disponibelt belopp på Kontot genom uttagskvitto på Bankens och samarbetspartners kontor.

Banken får debitera Kontot med belopp om Kontohavaren beordrat detta eller godkänt att belastning får ske. Det åligger Kontohavaren att se till att tillräckligt stor behållning finns på Kontot när belastning sker.

Belopp i visst valutaslag ska belasta det valutaslaget om tillräckligt belopp finns tillgängligt i det valutaslaget. Uppstår brist täcks den genom belastning av valutaslaget SEK och/eller annat valutaslag vilket medför valutaväxling enligt bankens vid var tid gällande villkor. Insättning och uttag av kontanta medel i annat valutaslag än SEK kan endast ske efter växling till SEK. Växling sker enligt de villkor och med de avgifter, som banken vid var tid tillämpar. Banken har rätt att täcka underskott i visst valutaslag, helt eller delvis, genom överföring från annat valutaslag där det finns ett tillgodohavande.

Banken äger debitera Kontot för annan fordran Banken har mot Kontohavaren (kvittning). Kvittning får inte ske mot lön, pension eller därmed jämförbara medel som är nödvändiga för Kontohavarens uppehälle.

Kontohavaren ska vid uttag i bank eller vid betalning med kort i butiker eller andra betalningsställen kunna uppvisa godkänd foto-försedd legitimationshandling.

Förbehåll från Kontohavarens sida om rätt för annan att disponera över tillgodohavande på Kontot, eller annan föreskrift, får endast göras med av Bankens fastställd formulering.

Kontohavaren förbinder sig att inte använda Kontot i strid med gällande lagstiftning.

Betalning av överdraget belopp

Uttag får inte göras eller betalning får inte beordras till högre belopp än som motsvarar behållningen på Kontot. Om Kontohavaren missbrukar Kontot t ex genom att ta ut pengar eller beordra betalning till större belopp än vad som finns på Kontot eller om andra särskilda skäl föreligger, kan det utgöra grund för Bankens uppsägning av Kontot. Uppkommer underskott i ett valutaslag, ska Kontohavaren omedelbart täcka densamma. Sådant överdrag föranleder särskild ränta och avgift enligt de grunder som Banken vid var tid tillämpar. Banken får välja om övertrasserat kapitalbelopp och/eller ränta efter förfallodagen ska ligga kvar i valutan, täckas in från annat valutaslag eller även om täckning inte finns, växlas till SEK. Växling sker enligt de villkor som banken vid var tid tillämpar. Banken äger rätt att avvisa sådan transaktion, som skulle medföra eller medför att Kontot övertrasseras.

5. Tredjepartsaktör

Betalningstjänster i form av Betalningsinitieringstjänster och Kontoinformationstjänster kan också utnyttjas avseende Kontot om det är tillgängligt online för Kontohavaren via Bankens. Dessa tjänster kan tillhandahållas av andra än Bankens. Om Kontohavaren vill använda sig av en sådan Tredjepartsaktör ingår Kontohavaren ett avtal med Tredjepartsaktör avseende detta.

För det fall Kontohavaren använder Kontoinformationstjänst via Bankens ansvarar Bankens inte för att information från annan bank är korrekt. Bankens är inte ansvarig för skada som uppstår på grund av att Kontoinformation från annan bank är behäftad med fel.

Kontoinformationstjänster eller Betalningsinitieringstjänster kan endast kopplas till konto som Kontohavaren disponerar ensam. För att koppla Kontoinformationstjänster till ett konto eller genomföra

en betalningsinitiering via ett konto som disponeras gemensamt av två eller flera personer i förening krävs godkännande från samtliga kontohavare.

För det fall Kontohavaren vill återkalla ett samtycke som Kontohavaren lämnat till en leverantör av Kontoinformationstjänster måste Kontohavaren vända sig till den leverantören.

6. Information för att en Betalningsorder ska kunna genomföras

För att en Betalningsorder ska kunna utföras krävs att Kontohavaren lämnar information om betalningen enligt de anvisningar som Bankens lämnar till Kontohavaren i samband med att Betalningsordern lämnas.

Generellt gäller dock att Kontohavaren alltid måste lämna uppgift om betalningsmottagarens unika identifikationskod, liksom information som gör det möjligt för betalningsmottagaren att identifiera Betalningstransaktionen.

Om Kontohavaren utfört en Betalningsorder med hjälp av en Unik identifikationskod, ska Bankens anses ha genomfört Betalningstransaktionen korrekt om medlen överförts till den betalningsmottagare som angetts i den Unika identifikationskoden. Om den Unika identifikationskod som angetts av Kontohavaren är felaktig är Bankens inte ansvarig i enlighet med bestämmelsen ansvar för genomförande av betalningar

7. Godkännande av en Betalningstransaktion, mottagande av Betalningsorder samt återkallelse

Godkännande till att genomföra en betalningstransaktion lämnas direkt till Bankens, via betalningsmottagaren eller via leverantören av Betalningsinitieringstjänsten.

En Betalningstransaktion ska betraktas som godkänd om Kontohavaren har lämnat sitt samtycke för genomförandet av Betalningstransaktionen. Om Bankens har mottagit en Betalningsorder ska Kontohavaren anses ha samtyckt till att genomföra aktuell Betalningstransaktion om Bankens kunnat verifiera samtycket med Kontohavarens Säkerhetslösning.

Tidpunkt för mottagande av en Betalningsorder är den tidpunkt då en godkänd Betalningsorder tas emot av Bankens. En Betalningsorder måste vara Bankens tillhanda senast vid angiven Stoppetid för att Betalningstransaktionen genomförande ska kunna påbörjas samma Bankdag. Information om fastställda Stoppetider framgår av stopptidsbilaga. Om tidpunkten för mottagandet inte är en Bankdag eller sker efter tillämplig Stoppetid ska Betalningsordern anses ha tagits emot under nästföljande Bankdag. Stoppetsbilagan finns tillgänglig på Bankens kontor samt på Bankens Internetsidor.

Sedan Bankens har mottagit Betalningsordern har Kontohavaren inte rätt att återkalla vare sig Betalningsordern eller godkännandet av Betalningstransaktionen.

Kontohavaren får dock återkalla en Betalningsorder som avser en betalning via autogiro genom att kontakta Bankens senast den tidpunkt på Bankdagen före förfallodagen som anges i Stoppetsbilagan. För betalning via BGC Autogiro får återkallelse även ske genom att kontakta betalningsmottagaren senast två Bankdagar före förfallodagen. Om Kontohavaren vill att samtliga framtida betalningar till en betalningsmottagare ska stoppas måste Kontohavaren återkalla medgivandet i sin helhet.

För det fall Kontohavaren initierar en Betalningsorder via Internetbanken eller Ansluten tjänst, och Kontohavaren, när denne initierar Betalningsordern avser att tidpunkten för betalning ska vara ett framtida datum, måste detta datum anges i enlighet med de instruktioner som framgår av tjänsten när Betalningsordern lämnas. Tidpunkten för mottagande av Betalningsorder anses vara Bankdagen före den dag som Kontohavaren angett som dag för betalning.

K

Kundens
blad

(jun 18)
8 (30)

Aktielikvid-/Private Bankingkonto, Allmänna villkor, 7770V019, fortsättning

oavsett när godkännandet har lämnats. Betalningsordern kan då återkallas senast i slutet av den Bankdag som föregår den dag som Kontohavaren angett som dag för mottagande av betalning för betalningsmottagaren. För betalning till Bankgiro kan sådan återkallelse ske senast två Bankdagar före den dag som Kontohavaren angett som dag för mottagande av betalning för betalningsmottagaren.

En Betalningsorder som Banken vägrat att genomföra enligt punkt 8 anses aldrig mottagen av Banken.

8. Bankens rätt att vägra tillgång till Konto eller utföra en Betalningsorder

För det fall Banken äger rätt att vägra utföra en Betalningsorder ska Banken så snart som möjligt underrätta Kontohavaren härom. Kontohavaren erhåller sådan underrättelse brevlades, via Internetbank eller i Ansluten tjänst. Sådant meddelande kommer dock inte att lämnas av Banken för betalningstransaktioner som Autogiro, stående överföringar samt betalningstransaktioner som initierats av betalningsmottagaren.

Banken kontrollerar Betalningstransaktioner mot de sanktionslistor som Banken enligt lag, myndighetsbeslut eller av annat skäl vid var tid är skyldig eller har rätt att använda. Sådana sanktionslistor publiceras till exempel av FN, EU och OFAC (Office of Foreign Asset Control). Banken har alltid rätt att skjuta upp eller vägra utföra en Betalningsorder om, enligt Bankens bedömning, kontrollen mot listorna ger särskild anledning till det.

Om en Betalningstransaktion har initierats via en Tredjepartsaktör och mottagits av Banken men Banken bedömer att transaktionen inte ska genomföras meddelas kunden detta via Ansluten tjänst.

Om Banken bedömer att en Tredjepartsaktör ska vägras tillgång till Kontohavarens information eller Konto i Banken, meddelas Kontohavaren detta via Internetbank eller Ansluten tjänst, såvida det inte är oförenligt med lag eller om det är motiverat av säkerhetsskäl att inte göra detta.

9. Genomförandetid för betalning

Om Banken enligt punkt 7 ovan ska anses ha mottagit en Betalningsorder en viss Bankdag kommer betalningen senast fram till mottagarens bank:

- samma Bankdag, vid Betalningstransaktion i SEK och EUR mellan konton i Banken om transaktionen inte innebär växling av det överförda beloppet;

- nästkommande Bankdag vid Betalningstransaktion i SEK till konto i annan bank i Sverige (inklusive Bankgirot), vid Betalningstransaktion i EUR till konto i bank inom EU/EES samt vid Betalningstransaktion i EUR till konto i bank inom EU/EES som föregås av växling om sådan växling sker i Sverige från SEK och överföringen sker i EUR;

- inom fyra Bankdagar vid Betalningstransaktion till konto i bank inom EU/EES i SEK eller i annan EES-valuta än EUR.

Vid Betalningstransaktioner som initierats på papper kan det dröja ytterligare en Bankdag utöver vad som angetts ovan. Vid betalning till bank- eller plusgiro som utförs via Bankens kontor med inbetalningskort tillkommer ytterligare maximalt två Bankdagar.

Uppgift om ungefärliga genomförandetider för betalningar i andra valutor än de som anges ovan eller för betalningar till mottagare utanför EU/EES eller expressbetalningar lämnas av Banken på Kontohavarens begäran.

10. Priser

Priser som har samband med Kontot och Betalningstransaktioner till/från Kontot utgår enligt de grunder som Banken vid varje tid tillämpar och som framgår av Prislistan.

Banken har rätt att debitera Kontot med det pris som Kontohavaren ska betala. Prislistan hålls tillgänglig på Bankens kontor samt på Bankens Internetsidor.

Banken får även belasta Kontot med belopp motsvarande arvode, kostnad och utlägg för uppdrag som utförs åt Kontohavaren.

Särskilt om utlandsbetalningar

För Betalningstransaktioner som genomförs inom EU/EES, vilket betyder att både betalarens bank och betalningsmottagarens bank ska vara belägen inom EU/EES, gäller att betalaren respektive betalningsmottagaren ska betala de avgifter som deras respektive banker tar ut vid en betalning. Detta gäller oavsett vilken valuta som Betalningstransaktionen görs i.

För Betalningstransaktioner där betalningsmottagarens bank är belägen utanför EU/EES gäller i stället att om Kontohavaren vill att betalningsmottagaren inte ska debiteras för mottagandet av transaktionsbeloppet, kan Kontohavaren uppdraga åt Banken att åta sig gentemot betalningsmottagarens bank att stå för dessa kostnader i utbyte mot att den banken inte tar ut någon avgift av mottagaren. Om Kontohavaren uppdragar åt Banken att göra ett sådant åtagande utgår ett särskilt pris för detta.

Om det belopp som Banken slutligen måste utge till betalningsmottagarens bank på grund av att åtagandet överstiger det särskilda priset som Kontohavaren erlagt ska Kontohavaren på Bankens begäran ersätta Banken för vad den faktiskt utgett med avdrag för det särskilda priset. Om Kontohavaren kan visa att betalningsmottagarens bank trots Bankens särskilda åtagande tog ut en särskild avgift av mottagaren av transaktionsbeloppet har Kontohavaren rätt att på begäran få tillbaka det särskilda priset. Kontohavaren betalar för Bankens åtagande.

11. Ränta och växelkurs

Ränta beräknas enligt de grunder och efter den räntesats, som vid varje tid gäller för konto av detta slag i Banken.

Om ränta på tillgodohavande i valutaslaget SEK är fastställt med en procentsats i förhållande till någon av bankens basräntor, f.n. NSS, beräknas räntan efter verkligt antal dagar. Det innebär 365 dagar per år. NSS beräknas enligt formeln 365/360, vid skottår 366/360. Om räntan inte är fastställt i förhållande till Bankens basräntor sker ränteberäkning efter verkligt antal dagar enligt formeln 365/365, vid skottår 366/366.

NSSi betecknar Bankens basränta, Nordea Sverige Stiborbas, för tillgodohavande. Basräntan som grundar sig på depositmarknadens fixing tisdagar (eller, om denna dag inte är Bankdag, närmast föregående Bankdag) av 1 W Stibor minus den s.k. den justeras fortlöpande veckovis på grund av förändringar i marknadsräntorna. För det fall 1 W Stibor förändras väsentligt under löpande vecka har Banken även rätt att göra motsvarande förändring av räntesats på annan dag.

Upplupen ränta läggs till kapitalet vid utgången av varje kalenderår. Uppgift om vid varje tid gällande räntesatser och beräkningsgrunder lämnas på bankens kontor. Ränta på insatta medel utgår för närvarande från och med Bankdagen efter insättningsdagen till och med dagen före uttagsdagen. Om insättning ska växlas från ett valutaslag till annat kan insättningsdagen föregås av växlingsdagar. Vid överföring mellan Kontohavarens egna konton i Banken räknas ränta från och med insättningsdagen då överföringen sker via stående automatisk överföring, överföring som görs i Bankens uttagsautomat eller kundterminal samt i Banken via Internet och telefon. Ränta räknas för alla dagar i månaden.

Vid Betalningstransaktion i annan valuta än betalkontots sker valutaväxling innan betalningstransaktionen genomförs. Växelkursen som Banken använder utgörs av en referensväxelkurs, om inget annat avtalats. Som referensväxelkurs används den på valutamarknaden gällande växelkursen för köp respektive försäljning av

K

Kundens
blad

(jun 18)
9 (30)

Aktielikvid-/Private Bankingkonto, Allmänna villkor, 7770V019, fortsättning

valuta vid den tidpunkt då Banken genomför Betalningstransaktionen. Referensväxelkurser kan erhållas preliminärt av Banken via Bankens kontor eller Kundcenter.

Eftersom valutaväxlingen sker först när Banken genomför Betalningstransaktionen och då till den på valutamarknaden gällande växelkursen kan växelkursen som används avvika från den preliminära kursen.

12. Bankens ansvar för genomförande av betalningar

Från banken avgående betalning

Kontohavaren ansvarar för att det finns täckning för lämnad Betalningsorder samt att uppgifter som lämnats i Betalningsordern är tillräckliga och korrekta. Banken ansvarar då för att belopp och information överförs till betalningsmottagarens bank. Om förutsättningarna i första meningen är uppfyllda och beloppet ändå inte överförs till betalningsmottagarens bank eller Betalningstransaktionen på annat sätt genomförs bristfälligt och Kontohavaren reklamerat enligt punkten ska Banken, på lämpligt sätt och utan onödigt dröjsmål, återbetala beloppet eller återställa det debiterade kontots kontoställning till den som skulle ha förelegat om den bristfälligt genomförda transaktionen inte hade ägt rum.

Om Banken kan visa att mottagande bank har tagit emot transaktionen är mottagande bank ansvarig för om transaktionen inte blir genomförd eller blir genomförd på ett bristfälligt sätt. Skulle betalningsmottagarens bank, trots detta ansvar, återsända beloppet är Banken ansvarig för att beloppet snarast återbetalas till Kontohavaren.

Oavsett om Banken är ansvarig enligt ovan eller inte ska Banken på Kontohavarens begäran så snart som möjligt och utan kostnad för Kontohavaren, försöka spåra Betalningstransaktionen och underrätta Kontohavaren om resultatet.

Om en betalningstransaktion genomförs med hjälp av en Unik identifikationskod, anses Betalningstransaktionen genomförd korrekt vad avser betalningsmottagare som angetts i den Unika identifikationskoden. Detta gäller även om Kontohavaren lämnat ytterligare information utöver den Unika identifikationskoden.

Om den Unika identifikationskoden som lämnats av Kontohavaren är felaktig är Banken inte ansvarig. Banken har inte någon skyldighet att utreda om den Unika identifikationskoden är korrekt. Banken ska dock, på Kontohavarens begäran, vidta skäligen åtgärder för att få tillbaka de medel som Betalningstransaktionen avsåg. För dessa tjänster har Banken rätt att ta ut en avgift.

Stycke 1-3 ovan gäller inte om en betaltjänstleverantör i en Betalningstransaktion hör hemma utanför EU/EES.

Till Banken ankommande betalning

Banken ska kreditera Kontot så snart som möjligt efter att Banken mottagit beloppet. Innan överföring krediteras Kontohavaren uttas de eventuella avgifter som framgår av avtal och Bankens prislista. Om betalarens bank kan visa att Banken har tagit emot Betalningstransaktionen är Banken ansvarig för att Betalningstransaktionen genomförs korrekt. Banken ska i dessa fall, förutsatt att Kontohavaren reklamerat enligt punkt 19, Reklamation, omedelbart ställa Betalningstransaktionens belopp till Kontohavarens förfogande eller kreditera Kontohavarens Konto med motsvarande belopp.

Ankommande betalning krediteras Kontohavarens Konto i Betalningstransaktionens valuta, även om det i Betalningsordern angetts ett annat av Kontohavarens konto i Banken. Saknar Kontohavaren Konto i Betalningstransaktionens valuta sker valutaväxling enligt punkt 11, Ränta och växelkurser.

Banken har rätt att återta insatta medel på Kontohavarens Konto om detta skett felaktigt, till exempel i de fall belopp krediterats fel mottagare enligt Betalningsordern eller om ett högt belopp har satts in på kontot.

Betalning initierad av eller via betalningsmottagaren

Om inte betalningsmottagarens bank är ansvarig gentemot betalningsmottagaren är Banken ansvarig gentemot Kontohavaren för att betalningstransaktionen genomförs korrekt. Banken ska i dessa fall, förutsatt att Kontohavaren reklamerat enligt punkt 19, Reklamation, återbetala betalningstransaktionens belopp till Kontohavaren eller återställa det debiterade Kontots kontoställning till den som Kontot skulle ha haft om den bristfälligt genomförda betalningstransaktionen inte hade ägt rum.

Kontohavarens rätt till ersättning

Kontohavaren har rätt till ersättning för avgifter och ränta som förorsakats denne på grund av att en Betalningstransaktion inte genomförs eller genomförs bristfälligt och detta inte beror på Kontohavaren.

13. Återbetalning av transaktion initierad av betalningsmottagare

Kontohavaren har rätt till återbetalning från Banken av en redan godkänd och genomförd Betalningstransaktion initierad av eller via en betalningsmottagare om

1. Betalningstransaktionens exakta belopp inte angavs i samband med godkännandet av transaktionen och
2. Betalningstransaktionens belopp överstiger det belopp Kontohavaren rimligen kunde ha förväntat sig med hänsyn till sitt tidigare utgiftsmönster, villkoren i ramavtalet och relevanta omständigheter.

Kontohavaren ska visa att förutsättningarna för återbetalning är uppfyllda. Rätt till återbetalning föreligger inte om Kontohavaren har lämnat godkännande till Banken och erhållit information om den framtida Betalningstransaktionen minst fyra veckor före sista betalningsdag. Rätt till återbetalning föreligger inte om skillnaden avseende beloppet beror på valutaväxlingskurs och den referensväxelkurs som parterna tidigare avtalat om använts.

De villkor för återbetalning som anges i första stycket 1 och 2 gäller inte om Betalningstransaktionen har utförts med en tjänst baserad på SEPA Direct Debit eller om en av betaltjänstleverantörerna i en Betalningstransaktion hör hemma utanför EU/EES.

Begäran om återbetalning av en godkänd Betalningstransaktion ska göras inom åtta veckor från den dag då beloppet debiterades. Banken ska inom tio bankdagar från mottagandet av begäran återbetala hela beloppet eller ange skäl för att vägra återbetalning med uppgift om vart Kontohavaren kan hänskjuta ärendet.

14. Betalningsansvar vid obehöriga transaktioner

Återbetalning av obehörig Betalningstransaktion

Om en Betalningstransaktion genomförs utan samtycke från kontohavaren eller någon annan som är behörig att använda Kontot (obehörig transaktion) ska Kontohavaren reklamera enligt punkt 19, Reklamation. Banken ska, om inget annat följer av vad som sägs nedan om betalningsansvar vid obehöriga Betalningstransaktioner med Betalningsinstrument, återställa det debiterade Kontot till den ställning som skulle ha varit om den obehöriga Betalningstransaktionen inte skett.

Kontohavaren ansvarar inte enligt ovan för något belopp som har belastats Kontot om Stark Kundautentisering inte har använts när den obehöriga Betalningstransaktionen inleddes. Detta gäller inte om Kontohavaren genom svikligt handlande har orsakat eller bidragit till den obehöriga Betalningstransaktionen.

I de fall Banken har betalat tillbaka ett belopp till Kontohavaren och Banken därefter fastställer att Betalningstransaktionen inte var obehörig eller Kontohavaren inte hade rätt att återfå hela beloppet är Kontohavaren återbetalningsskyldig. Banken har då rätt att debitera Kontohavarens Konto med det aktuella beloppet.

K

Kundens blad

(jun 18)
10 (30)

Aktielikvid-/Private Bankingkonto, Allmänna villkor, 7770V019, fortsättning

Betalningsansvar vid obehöriga Betalningstransaktioner med Betalningsinstrument

Om en obehörig Betalningstransaktion har kunnat genomföras till följd av att Kontohavaren inte skyddat sin Säkerhetslösning ansvarar Kontohavaren själv för beloppet, dock högst 400 kr. Om en obehörig Betalningstransaktion har kunnat genomföras till följd av att Kontohavaren genom grov oaktsamhet åsidosatt någon av sina skyldigheter enligt punkten 15, Kontohavarens åtagande att skydda och anmäla förlust av Betalningsinstrument, nedan ska Kontohavaren stå för hela förlusten. Ansvaret är dock begränsat till 12 000 kr. Denna begränsning gäller emellertid inte om Kontohavaren agerat särskilt klandervärt.

Kontohavaren ansvarar inte för förlust till följd av obehörig Betalningstransaktion som genomförts efter det att Kontohavaren, i enlighet med Bankens instruktioner, anmält att Betalningsinstrumentet ska spärras. Detta gäller emellertid inte om Kontohavaren har handlat svikligen. Om Kontohavaren inte underrättar Banken om den obehöriga Betalningstransaktionen utan onödigt dröjsmål efter att ha fått kännedom om den ansvarar Kontohavaren alltid för hela beloppet. Kontohavaren som har betalningsansvar för obehöriga Betalningstransaktioner är skyldig att betala belopp som påförts Kontot genom att detta övertrasserats eller beviljad kredit överskridits.

Annan behörig användare

Om någon annan än Kontohavaren är behörig att använda ett Betalningsinstrument knutet till Kontohavarens Konto svarar Kontohavaren för obehöriga Betalningstransaktioner som sker på Kontot och som genomförts med den andre personens Betalningsinstrument som om Kontohavaren själv handlat.

Information till Kontohavaren i särskilda fall

Vid misstänkta säkerhetsrisker och i de fall Banken upptäckt och misstänker att en Betalningstransaktion är obehörig kan Banken komma att underrätta Kontohavaren på annat sätt än vad som framgår av punkten 22, Meddelanden, nedan om det bedöms vara lämpligt i det enskilda fallet. Det kan ske genom telefonsamtal, sms eller genom att lämna meddelande via elektronisk notifiering (push notis). Banken kan då efterfråga om Kontohavaren gjort en viss Betalningstransaktion.

15. Kontohavarens åtagande att skydda och anmäla förlust av Betalningsinstrument och Säkerhetslösning

För att disponera Kontot genom Internetbank eller Ansluten tjänst måste Kontohavaren använda en Säkerhetslösning för Autentisering. Banken anvisar vilken Säkerhetslösning som Banken godtar och som Kontohavaren ska använda. Säkerhetslösningarna kan variera från tid till annan och kan regleras i ett separat avtal. Ett särskilt pris kan utgå för Säkerhetslösningen. Utöver avtalsvillkoren för Kontohavarens Säkerhetslösning, är Kontohavaren skyldig att följa de säkerhetsföreskrifter som Banken vid var tid meddelar. För Säkerhetslösning där Kontohavaren använder sig av kort och Personlig kod eller motsvarande Betalningsinstrument, gäller följande villkor.

Kontohavaren ska vidta nödvändiga åtgärder för att skydda sig mot att Betalningsinstrumentet och Säkerhetslösningen används obehörigt. Dessa får endast användas av Kontohavaren. Betalningsinstrumentet ska förvaras på betryggande sätt och under uppsikt med hänsyn till omständigheterna. Det ska hanteras på samma sätt som kontanter och andra värdehandlingar. I miljöer där stöldrisken är stor ska särskild vaksamhet iakttas och Betalningsinstrumentet ska hållas under kontinuerlig uppsikt.

I fall Betalningsinstrumentet eller Säkerhetslösningen finns lagrat på en Mobil enhet ska Kontohavaren använda de tillämpliga Säkerhetsanordningar, exempelvis den Mobila enhetens låskod, som den Mobila enheten har.

Om Kontohavaren väljer att Autentisera sig med hjälp av biometrisk information, t ex genom användning av fingeravtryck som finns lagrade i en Mobil enhet, är Kontohavaren skyldig att se till att enbart Kontohavarens egen biometriska information kan

användas för Autentisering av Kontohavaren. Kontohavaren ska säkerställa att någon annans biometriska information inte finns registrerad på den Mobila enheten.

Om Kontohavaren väljer att Autentisera sig med en Personlig kod ska Kontohavaren dessutom:

- Hålla den Personliga koden hemlig.
- Inte använda den Personliga koden på ett sätt som ger annan tillgång till Kontohavarens Konto eller tjänster i Banken.
- Förstöra den handling innehållande den Personliga kod som Kontohavaren fått från Banken.
- Inte anteckna den Personliga koden på kort, kortläsare eller ett annat Betalningsinstrument eller låta anteckning om koden vara fäst vid, eller i övrigt förvarad tillsammans med, Betalningsinstrumentet.
- Om den Personlig koden antecknas, inte ange dess egenskap av kod eller dess samband med Banken, och inte förvara anteckningen tillsammans med kort och kortläsare eller annat Betalningsinstrument.
- När möjlighet finns att välja en Personlig kod, inte välja en Personlig kod som har något samband med Kontohavarens person-, Konto- och telefonnummer.
- Andra den Personliga koden vid misstanke om att koden används obehörigt.

Vad som nämnts ovan gäller även i tillämpliga delar beträffande engångskoder, lösenord mm.

Betalningsinstrumentet får inte användas i strid med gällande lagstiftning. Kontohavaren är skyldig att vid vetskap om att Betalningsinstrumentet eller Säkerhetslösningen, inklusive Personlig kod, kommit bort, obehörigen använts eller kommit till obehörigs kännedom snarast anmäla detta till Banken. Anmälan till Banken enligt ovan ska ske till Bankens kortservice eller vid närmaste Nordeakontor. Om säkerhetslösningen har utfärdats av någon annan än Banken ska Kontohavaren spärra Säkerhetslösningen hos den parten.

Inget i denna bestämmelse ska hindra Kontohavaren från att nyttja Betalningsinitieringstjänster eller Kontoinformationstjänster som tillhandahålls av en Tredjepartsaktör som Kontohavaren har ingått avtal med eller på annat sätt lämnat uppdrag till.

16. Autogiro - reglering för betalaren

Om Kontohavaren använder Kontot för betalningstransaktioner via BGCs Autogiro är Banken inte skyldig att pröva behörigheten av eller meddela Kontohavaren i förväg om begärda betalningstransaktioner. Om täckning saknas för betalning på förfalldagen får Banken på begäran av betalningsmottagaren göra ytterligare uttagsförsök under de kommande Bankdagarna. Banken har rätt att avsluta betalarens anslutning till BGCs Autogiro med två månaders uppsägningstid. Om Kontohavaren väsentligt åsidosatt sina skyldigheter mot Banken har Banken rätt att säga upp anslutningen till BGCs Autogiro till omedelbart upphörande.

17. Begränsning av Bankens ansvar

Banken är inte ansvarig för skada som beror av svenskt eller utländskt lagbud, svensk eller utländsk myndighetsåtgärd, krigshändelse, strejk, blockad, bojkott, lockout eller annan liknande omständighet. Förbehållet i fråga om strejk, blockad, bojkott och lockout gäller även om Banken själv är föremål för eller vidtar sådan konfliktåtgärd.

Skada som uppkommit i andra fall ska inte ersättas av Banken, om den varit normalt aktsam.

För genomförande av betaltjänster gäller, för den del av transaktionen som genomförs inom EU/EES, istället för vad som sägs ovan i denna punkt att Banken inte ansvarar i fall av osedvanliga eller oförutsägbara omständigheter som Banken, eller den Banken anlitat för genomförande av betaltjänst, inte har något inflytande över och vars konsekvenser hade varit omöjliga för Banken, eller den Banken anlitat, att avvärja trots alla ansträngningar. Ansvar för genomförande av betaltjänster enligt detta stycke inträder inte heller då Banken eller den Banken anlitat handlar i enlighet med svensk lag eller unionsrätt.

K

Kundens
blad

(jun 18)
11 (30)

Aktielikvid-/Private Bankingkonto, Allmänna villkor, 7770V019, fortsättning

Banken ansvarar inte för indirekt skada, om inte skadan orsakats av Bankens grova vårdslöshet.

Föreligger hinder för Banken att verkställa betalning eller att vidta annan åtgärd på grund av omständighet som anges i eller omfattas av denna punkt, får åtgärden skjutas upp till dess hindret har upphört. I händelse av uppskjuten betalning ska Banken, om ränta är utfäst, betala ränta efter den räntesats som gällde på förfalldagen. Är ränta inte utfäst är Banken inte skyldig att betala ränta efter högre räntesats än som motsvarar den av Riksbanken fastställda, vid varje tid gällande referensräntan enligt 9 § räntelagen (1975:635) med tillägg av två procentenheter.

Är Banken till följd av omständighet som anges i första stycket förhindrad att ta emot betalning, har Banken för den tid under vilken hindret föreligger rätt till ränta endast enligt de villkor som gällde på förfalldagen.

18. Redovisning

Om Kontohavaren har tillgång till Internetbank eller annan redovisningstjänst hos Banken får Kontohavaren löpande redovisning av Betalningstransaktioner genom att genomförda och mottagna betalningar redovisas i nämnda tjänster.

Vid utlandsbetalning som sker vid Bankens kontor erhåller Kontohavaren en avräkningsnota brevlades.

På Kontohavarens begäran skickas kontoutdrag per post för de konton där det gjorts Betalningstransaktioner, en gång i månaden.

19. Reklamation

Kontohavaren ska snarast ta del av och granska den information om genomförda Betalningstransaktioner som lämnats eller gjorts tillgänglig för Kontohavaren på det sätt som framgår ovan av punkten Redovisning

Kontohavaren ska så snart det kan ske från det att denne fått kännedom om felaktigt genomförda Betalningstransaktioner eller obehöriga transaktioner meddela Banken och begära rättelse (reklamation). Meddelande till Banken får dock aldrig ske senare än 13 månader efter att beloppet belastat Kontot. Om Kontohavaren inte reklamerar inom föreskriven tid får Kontohavaren inte åberopa felet mot Banken.

Om Kontohavaren nekar till att ha lämnat sitt samtycke till en genomförd Betalningstransaktion eller hävdar att Betalningstransaktionen inte genomförts på korrekt sätt, ska Kontohavaren på Bankens begäran medverka till att Banken kan identifiera Betalningstransaktionen samt genomföra nödvändig utredning av den icke godkända och genomförda Betalningstransaktionen.

Kontohavaren ska alltid underrätta Banken enligt ovan om en obehörig eller felaktigt genomförd Betalningstransaktion har initierats genom en Tredjepartsaktör.

20. Ändringar

Banken ska på det sätt som anges i punkten meddela ändringar i villkor, innehåll och omfattning avseende Kontot minst två månader innan ändringarna ska börja gälla. Om Kontohavaren inte godkänner ändringarna har Kontohavaren rätt att omedelbart och avgiftsfritt säga upp Avtalet före den dag då ändringarna ska börja gälla. Om uppsägning inte görs anses Kontohavaren ha godkänt ändringarna.

Vid ändring av villkor ska ett meddelande om detta som lämnas via en elektronisk kommunikationstjänst såsom Internetbanken, Ansluten tjänst, annan internetbankstjänst eller internettjänst anses ha nått Kontohavaren så snart meddelandet gjorts tillgängligt och Banken uppmärksammat Kontohavaren på detta med post eller ett elektroniskt meddelande såsom sms, e-post eller annan elektronisk notifiering.

Ändringar av växelkurser som grundas på avtalad referensväxelkurs får tillämpas omedelbart utan underrättelse.

21. Avtalstid och uppsägning av avtal

Avtalet börjar gälla när Kontohavaren fått meddelande från Banken att Kontot öppnats. Avtalet gäller därefter tills vidare. Kontohavaren har rätt att säga upp avtalet till upphörande med en månads uppsägningstid från den dag Banken mottagit en skriftlig uppsägning från Kontohavaren. Eventuell uppsägningsavgift utgår i enlighet med Bankens vid var tid gällande prislista. Banken har rätt att säga upp avtalet med två månaders uppsägningstid.

När avtalet upphör under löpande giltighetstid på grund av uppsägning eller av annan anledning, upphör samtidigt rätten att använda Betalningsinstrument för nya betalningar/kontantuttag som belastar Kontot. Kontobestämmelserna gäller i tillämpliga delar för hela den skuld som belastar Kontot. Detta innebär bl.a. att Kontohavaren är betalningsskyldig såväl för transaktion som genomförts innan Kontot sagts upp men som bokförs på Kontot först efter uppsägningstidpunkten som för transaktioner som genomförs trots att rätten att använda ett Betalningsinstrument upphört.

Banken har rätt att avbryta nyttjandet av Kontot och/eller säga upp Avtalet till omedelbart upphörande eller vid en senare tidpunkt som Banken bestämmer om;

- Kontohavaren gjort sig skyldig till väsentligt avtalsbrott, åsidosatt dessa allmänna villkor eller särskilda villkor eller andra instruktioner eller överenskommelser som gäller för Kontot, eller

- Kontohavaren inte svarar på Bankens frågor eller på annat sätt inte bidrar till att Banken löpande uppnår kundkännedom, eller

- Misstanke föreligger, enligt Bankens bedömning, att Kontot kommer att användas för brottslig verksamhet eller i övrigt användas i strid med gällande lagstiftning, eller

- Kontohavaren, enligt vad Banken har anledning att anta, på annat sätt handlar eller kommer att handla på ett sätt som kan orsaka Banken eller tredje man skada, eller

- Kontohavaren blir listad på någon av de sanktionslistor avseende internationella sanktioner som Banken beaktar i sin verksamhet.

Särskilda bestämmelser för Private Bankingkonto

Utöver vad som sägs ovan i denna punkt gäller följande för Private Bankingkonto.

Om Kontohavaren upphör att vara kund i Nordea Private Banking äger banken rätt att byta kontoslag på Kontot och göra en villkorsändring på Kontot. Kontohavaren behåller kontonumret men erhåller de villkor som gäller för det konto som byte sker till. Vilket konto som byte sker till är begränsat av vilka tilläggstjänster som finns på Kontot respektive på det konto som är aktuellt att byta till. Banken kommer att lämna meddelande till Kontohavaren innan byte sker. Kontohavaren har då rätt att själv omedelbart och kostnadsfritt säga upp Kontot genom meddelande till banken.

22. Meddelanden m.m.

Information och meddelanden som Banken lämnar Kontohavaren enligt dessa allmänna villkor får lämnas i enlighet med vad som framgår av denna punkt. Brev som Banken sänder till Kontohavaren eller som kontohavaren sänder till banken med rekommenderat eller vanligt brev ska anses ha nått adressaten senast på femte (5) bankdagen efter avsändandet, om brevet sänts till den adress som är angiven i kundbekräftelse eller som på annat sätt är känd för avsändaren.

För Kontohavare som har Internetbanken, Ansluten tjänst, annan internetbankstjänst eller internettjänst kan Banken lämna information och meddelanden gällande Kontot via sådan kanal. Kontohavaren anses ha fått del av informationen och meddelanden då dessa gjorts tillgängliga av Banken i sådan kanal.

Kontohavaren ska omedelbart underrätta Banken om namn och adressändring samt andra ändrade kontaktuppgifter. Om Kontohavaren vill ha annan adress på Kontot än den som framgår av folkbokföringen ska detta anmälas skriftligen till Banken.

K

Kundens
blad

(jun 18)
12 (30)

Aktielikvid-/Private Bankingkonto, Allmänna villkor, 7770V019, fortsättning**23. Tillämplig lag och domstol**

På detta avtal ska svensk rätt vara tillämplig och om talan väcks av Banken ska tvisten avgöras av svensk domstol. Banken har dock rätt att väcka talan vid domstol i annat land om Konto-havaren har sin hemvist där eller har tillgångar i det landet.

24. Klagomål och prövning

Om Konto-havaren är missnöjd med Bankens hantering av Kontot bör Konto-havaren i första hand kontakta sin rådgivare i Banken, sitt lokala bankkontor eller Kundcenter. Möjlighet finns också att kontakta Bankens Kundombudsman. Önskar Konto-havaren framföra ett klagomål bör detta vara skriftligt om ärendets beskaffenhet inte föranleder annat. Banken kan, när ett klagomål har framförts, kommunicera med Konto-havaren via Internetbanken, brev, genom ett telefonsamtal eller i samband med ett fysiskt möte beroende på vad som bedöms lämpligt i det enskilda fallet. Vid tvist med Banken har Konto-havaren möjlighet att vända sig till Allmänna Reklamationsnämnden (ARN) som är en nämnd för alternativ tvistelösning. Adress ARN, Box 174, 101 23 Stockholm, www.arn.se. En anmälan till nämnden måste vara skriftlig. För att nämnden ska pröva ärendet finns vissa värde- och tidsgränser. Banken åtar sig att medverka i Allmänna Reklamationsnämndens behandling av tvisten.

I fråga om ett avtal som Konto-havaren ingått med Banken via Internetbanken eller annan Ansluten tjänst och där det har uppstått en tvist som Konto-havaren inte har kunnat lösa med Banken, har Konto-havaren även rätt att använda EU:s onlineplattform för tvistelösning: <https://ec.europa.eu/consumers/odr/>. Mer information om tvistelösning online finns på www.konsumenteuropa.se.

Information om statlig insättningsgaranti

Konto omfattas av den finska insättningsgarantin.

Varje kund har rätt till ersättning för sin sammanlagda kontobehållning i banken med ett belopp som motsvarar högst 100 000 euro eller, för det fall motvärdet av 100 000 euro i kronor är mindre än 950 000 kronor, 950 000 kronor. Ansvarig insättningsgarantimyndighet är det Finska Verket för Finansiell Stabilitet. Utbetalning under garantin verkställs av Riksgälden på uppdrag av ansvarig insättningsgarantimyndighet. Riksgälden ska göra ersättningen tillgänglig för kunden inom sju arbetsdagar från den dag banken försattes i konkurs eller ansvarig insättningsgarantimyndighet fattat beslut om ersättningssskyldighet.

Utöver detta belopp kan kunden få ersättning för vissa särskilt angivna händelser, till exempel försäljning av privat bostad, avgångsvederlag, försäkringsersättning med högst 5 miljoner kronor.

Följande insättare, eller utländska motsvarigheter, kan inte få ersättning från garantin: banker, kreditmarknadsföretag, värdepappersbolag, försäkringsföretag, återförsäkringsföretag, understödsföreningar, finansiella institut enligt lagen om bank- och finansieringsrörelse (SFS 2004:297), värdepappersfonder eller alternativa investeringsfonder, pensionsfonder, pensionsstiftelser, landsting, kommuner eller statliga myndigheter.

Information om behandling av personuppgifter

Som personuppgiftsansvarig behandlar Banken personuppgifter för att leverera de produkter och tjänster som parterna kommit överens om och för andra ändamål t.ex. för att följa lagar och andra regler. För detaljerad information om behandlingen av personuppgifter, vänligen läs vidare i Bankens dataskyddspolicy som finns på följande länk [/www.nordea.se/dataskyddspolicy/](http://www.nordea.se/dataskyddspolicy/) eller kontakta Banken. Dataskyddspolicyn innehåller information om den registrerades rättigheter i samband med behandlingen av personuppgifter, såsom rätten till information, rättelse, dataportabilitet, etc.

Kunden ska vidarebefordra Bankens dataskyddspolicy till registrerade vars personuppgifter överförs till och behandlas av Banken.

Information enligt distans- och hemförsäljningslagen

Ett distansavtal är ett avtal som ingås utan att Konto-havaren och Banken träffas personligen. Exempel på distansavtal är avtal via Internet, via telefonbankstjänsten eller svar på brevutskick / annons.

Vid distansavtal om vissa finansiella tjänster, tex detta Konto, gäller en ångerrätt. Ångerrätten innebär att Konto-havaren har rätt att frånträda avtalet inom 14 dagar från det att avtalet ingicks.

Om Konto-havaren vill ångra avtalet ska kontakt ske med ett bankkontor eller med bankens kundtjänst. Ångerrätten gäller inte om båda parter på Konto-havarens begäran fullgjort sina förpliktelser under ångerfristen tex avseende transaktioner, tjänster eller motsvarande.

När Banken fått meddelande om att ångerrätten åberopats betalar Banken snarast, dock senast efter 30 dagar, tillbaka kontobehållningen och upplupen ränta. Om Kontot visar minussaldo ska Konto-havaren snarast och senast inom 30 dagar betala tillbaka beloppet till Banken.

Allmänna villkor för Servicekonto, 7415V006

Definitioner

I avtal om Servicekonto samt i dessa Allmänna villkor förstås med

a) **finansiella instrument** såsom definierat i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, dvs överlåtbara värdepapper som kan bli föremål för handel på kapitalmarknaden, penningmarknadsinstrument, andelar i företag för kollektiva investeringar (fondandelar), finansiella derivatinstrument och utsläppsrätter.

b) **avräkningsnota** varmed avses besked om att en order utförts.

c) **reglerad marknad** såsom definierat i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, dvs ett multilateralt system inom EES som sammanför eller möjliggör sammanförande av ett flertal köp- och säljintressen i finansiella instrument från tredje part - regelmässigt, inom systemet och i enlighet med icke skönsmässiga regler - så att detta leder till ett kontrakt.

d) **handelsplats** såsom definierat i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, dvs en reglerad marknad, en multilateral handelsplattform (MTF-plattform) eller en organiserad handelsplattform (OTF-plattform).

1. Uppdrag

Kunden uppdrar härmed åt Nordea Bank Abp, filial i Sverige (banken) att öppna ett VP-konto med utökade servicefunktioner (Servicekonto) eller, i förekommande fall, omregistrera ett konto tillhörigt VP-konto med banken som kontoförande institut till Servicekonto, på de villkor som anges i dessa och vid var tid gällande allmänna villkor. Kunden uppdrar vidare åt banken att vid transaktioner med finansiella instrument genom banken, vilka är föremål för kontoföring hos Euroclear Sweden AB (Euroclear) enligt lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument, använda ovannämnda Servicekonto för att redovisa transaktioner med samt innehav av finansiella instrument. Banken tar inte emot utsläppsrätter för förvaring under detta avtal om Servicekonto annat än efter särskild överenskommelse. På motsvarande sätt ska till Servicekontot anslutet avkastningskonto eller annat likvidkonto som kunden meddelar banken användas för att belasta eller gottgöra kunden likvida medel som har samband med transaktioner med finansiella instrument genom banken. Vidare ska till Servicekontot anslutet avkastningskonto belastas eller gottgöras utdelning, ränta, avgifter och skatter som kan följa av innehav av finansiella instrument.

Till Servicekontot anslutet avkastningskonto, och i förekommande fall annat likvidkonto, ska utgöras av bankkonto i banken. Banken kan, beträffande kunder bosatta utomlands, i särskilda fall medge undantag från detta krav. Om befintligt avkastningskonto, vid omregistrering från VP-konto till Servicekonto, inte är ett konto i banken, har banken rätt att öppna ett nytt konto åt kunden i banken och ansluta detta konto till Servicekontot eller ansluta något annat kunden tillhörigt konto i banken till Servicekontot.

2. Fullmakt för banken

Kunden befullmäktigar härmed banken att i samband med transaktioner avseende finansiella instrument genom banken företräda kunden vid förvärv/avyttring jämte mottagande/verkställande av leverans av finansiella instrument samt betalning, mottagande och kvittering av kontanter för kundens räkning.

3. Insyn på Servicekontot och utlämnande av uppgift till annan

Kunden ger banken rätt till full insyn i och behandling av information om finansiella instrument och transaktioner redovisade på ovannämnda Servicekonto.

Banken kan, till följd av - svensk eller utländsk - lag, myndighets föreskrift eller beslut, mellanstatligt avtal och/eller bankens avtal med svensk/utländsk myndighet, handelsregler eller avtal/villkor för visst värdepapper, vara skyldig att till annan lämna uppgift om kundens förhållanden enligt Servicekontoavtalet. Kunden är skyldig att tillhandahålla banken sådana uppgifter, inkluderande skriftliga handlingar, på begäran av banken.

4. Användning av fullmakt i vissa fall

Kunden förbinder sig att inte genom fullmakt ge annat kontoförande institut än banken rätt att förfoga över innehav av finansiella instrument på Servicekontot.

5. Kontoinformation mm

Kunden erhåller från Euroclear, enligt Euroclears vid var tid gällande regler, för närvarande avi avseende:

- förändring i innehavet på Servicekontot,
- utbetalningar som sker avseende finansiella instrument registrerade på Servicekontot, samt
- årsbesked utvisande innehavet på Servicekontot per den 31 december föregående år.

Kunden är införstådd med och godkänner att ovannämnda information kan tillhandahållas kunden via meddelande i kundens Internetbank. Kunden är införstådd med och medger att banken kan komma att träffa överenskommelse med Euroclear om att aviseringar i stället ska göras av banken. Aviseringarna ska i sådana fall ske minst i den omfattning som gäller för Euroclear.

6. Felaktig förteckning på Servicekontot mm

Om banken av misstag skulle registrera finansiella instrument på kundens Servicekonto eller sätta in medel på det till Servicekontot anslutna kontot, har banken rätt att korrigera registreringer eller insättningen i fråga. Om kunden förfogat över av misstag registrerade finansiella instrument eller insatta medel, ska kunden snarast möjligt till banken återlämna de finansiella instrument eller återbetala de medel som erhållits vid avyttringen eller insättningen. Om kunden underlåter detta äger banken rätt att, vid kundens förfogande över finansiella instrument, köpa in det finansiella instrumentet i fråga och belasta kundens till Servicekontot anslutna avkastningskonto eller annat likvidkonto som kunden har i banken med vad som erfordras för betalning av bankens fordran i anledning härav samt, vid kundens förfogande över medel, belasta kundens till Servicekontot anslutna avkastningskonto eller annat likvidkonto som kunden har i banken med beloppet i fråga. Om banken vidtagit korrigerande enligt ovan, ska banken utan dröjsmål underrätta kunden därom. Kunden har inte rätt att ställa några krav gentemot banken med anledning av sådana misstag eller korrigeringar därav.

Vad som angivits i föregående stycke gäller även när banken eljest förtecknat finansiellt instrument på kundens Servicekonto eller satt in medel på konto, som rätteligen inte skulle ha tillkommit kunden.

7. Avgifter

Avgifter uttages enligt vid var tid av banken tillämpad prislista. För handel med finansiella instrument uttages avgifter enligt vad som framgår av avräkningsnota. Avgifter belastas det till Servicekontot anslutna avkastningskontot. Om avtalet upphör att gälla, återbetalas inte erlagd avgift som belöper på tid efter avtalets upphörande, om inte banken gjort sig skyldig till väsentligt avtalsbrott och kunden av denna anledning sagt upp avtalet till upphörande.

8. Meddelanden

Kunden ska omedelbart underrätta banken om adressändring samt andra ändrade kontaktpgifter.

Meddelande som avsänts av banken med rekommenderat brev eller vanligt brev, ska anses ha nått kunden senast på sjunde dagen efter avsändandet, om brevet är sänt till den adress som är angiven i avtalet eller som annars är känd för banken.

Om kunden har någon av bankens internetbankstjänster kan banken lämna information och meddelanden via sådan kanal. Kunden anses ha fått del av informationen och meddelanden då dessa gjorts tillgängliga av banken i sådan kanal.

9. Ändring av dessa allmänna villkor

Banken äger rätt att ändra dessa allmänna villkor. Sådana ändringar ska ha verkan gentemot kunden från och med en månad efter det att banken på sätt framgår av punkt 8 meddelat kunden om ändringen.

K

Kundens
blad

(jun 18)
14 (30)

Allmänna villkor för Servicekonto, 7415V006, fortsättning

10. Utländska aktier

10.1 Allmänt

Euroclear kan på Servicekonto registrera utländska finansiella instrument, företrädesvis aktier, med utländska finansiella instrument avses finansiella instrument som inte är föremål för handel på svensk reglerad marknad, MTF eller handelsplats. Euroclear avgör vid var tid vilka finansiella instrument som är möjliga att registrera på Servicekonto ("utländska aktier"), och banken kan till kunden lämna upplysningar härom.

För utländska aktier gäller följande bestämmelser.

10.2 Begränsning

Utländska aktier kan endast registreras på Servicekonto som innehas av personer med skatterättslig hemvist i Sverige. Banken förbehåller sig därför rätt att vidta erforderliga åtgärder, om utländska aktier har registrerats på Servicekonto som innehas av personer med skatterättslig hemvist i annat land än Sverige.

10.3 Bolagsstämma

Kunden är införstådd med att kunden beträffande utländska aktier inte har möjlighet att delta på bolagsstämma eller motsvarande eller att på bolagsstämma eller motsvarande utöva rösträtt för sådana aktier.

10.4 Utdelning mm

Utbetalning avseende utdelning till kunden sker genom Euroclears försorg i svenska kronor. Euroclear äger rätt att från utbetalningsbeloppet utta skälig ersättning för växlingskostnader. Kunden står eventuell valutarisk under tiden från det att utdelningen blev tillgänglig för lyftning av Euroclear till dess att växling skett.

Vid utdelning i annat än pengar sker registrering av sådan utdelning på Servicekontot under förutsättning att så enligt Euroclears bedömning kan ske. I annat fall ska sådan utdelning bli föremål för försäljning.

10.5 Bolagshändelser

Vid s k frivilliga bolagshändelser, som innebär att aktieägare har valfrihet rörande deltagande i bolagshändelsen, kan kunden inte delta i sådant erbjudande. Eventuella rätter eller finansiella instrument som tillkommer kunden i anledning därav ska bli föremål för försäljning. Kunden har dock i vissa fall möjlighet att delta i uppköpserbjudanden. I sådant fall lämnar banken/Euroclear, om så bedöms lämplig och praktiskt möjligt, information härom.

Vid s k ofrivilliga bolagshändelser, som innebär att kunden inte har valfrihet rörande deltagande i bolagshändelsen, registreras aktie som utges med anledning därav på kundens Servicekonto. Om ett annat finansiellt instrument än en aktie utges med anledning av en ofrivillig bolagshändelse eller en aktie som, enligt Euroclears bedömning, inte kan registreras på Servicekontot ska sådant instrument bli föremål för försäljning.

Eventuella överskjutande rätter som uppkommer med anledning av bolagshändelser ska bli föremål för försäljning.

10.6 Försäljning av finansiella instrument eller rätter

I de fall det i denna punkt 10 anges att finansiella instrument eller rätter ska bli föremål för försäljning uppdrar kunden härigenom till banken att tillse att rätter eller finansiella instrument blir föremål för försäljning, på sätt banken vid var tid finner lämpligt.

Försäljning får ske gemensamt för flera kunder och i tillämpliga fall i enlighet med bankens vid var tid gällande riktlinjer för orderutförande. Banken äger rätt att anlita annan för sådant uppdrag. Medel från sådan försäljning ska utbetalas till kunden i förhållande till innehavda rätter eller finansiella instrument, och utbetalas till kunden i svenska kronor. Banken äger rätt att från beloppet för de försälda rätterna eller finansiella instrumenten utta skälig ersättning för växlingskostnader. Kunden står eventuell valutarisk under tiden från försäljning till dess att växling skett.

11. Handel med finansiella instrument och pantförskrivning m.m.

Kunden är bunden av bankens vid var tid gällande riktlinjer för orderutförande och de villkor som vid var tid gäller för handel med visst finansiellt instrument vid handel med instrumentet genom banken. Med sådana villkor förstås dels vid var tid gällande Allmänna villkor för handel med finansiella instrument, villkor i orderunderlag och villkor i av banken upprättad avräkningsnota, dels regler antagna av banken, svensk eller utländsk emittent, handelsplats, clearingorganisation eller central värdepappersförvarare. Det åligger kunden att hålla sig underrättad om och följa nämnda villkor och regler.

Kunden är medveten om att banken spelar in och bevarar telefonsamtal och annan elektronisk kommunikation som kan antas leda till transaktion, exempelvis i samband med att kunden lämnar banken uppdrag om handel eller instruktioner avseende kundens servicekonto och anslutna konton. Kopior av inspelade samtal och bevarad elektronisk kommunikation med kunden kommer att finnas tillgängliga på begäran under en period på fem år. Kunden har rätt att på begäran få ta del av inspelade samtal och bevarad elektronisk kommunikation för vilket banken har rätt att ta ut en skälig avgift.

Till säkerhet för kundens samtliga nuvarande och blivande förpliktelser gentemot banken enligt dessa allmänna villkor och allmänna villkor för handel med finansiella instrument, pantförskriver kunden härmed till banken samtliga de kunden tillhöriga finansiella instrument som förvärvats genom banken i samband med ett köppuppdrag. Giltig pantsättning gentemot omyndig förutsätter godkännande från överförmyndaren. Härutöver hänvisas till vad som sägs i allmänna villkor för handel med finansiella instrument om bankens rätt avseende pant.

12. Skatterättslig hemvist och skatter m m

Kunden ska, om kunden har skatterättslig hemvist i annat land än Sverige eller om kunden inte har samma skatteland som bosättningsland, ange skatterättslig hemvist. Om kunden har skatterättslig hemvist i annat land än Sverige ska kunden tillhandahålla hemvistintyg eller annan dokumentation om skatterättslig hemvist. Banken äger rätt att erhålla ersättning från kunden för eventuella kostnader eller skatter som påförs banken med anledning av att finansiella instrument registrerats på Servicekonto. Banken och Euroclear åtar sig inte att medverka vid eventuellt restitutionsförfarande som kan föranledas av för mycket innehållen skatt på utdelning.

13. Euroclears regler mm

För Servicekonto gäller - utöver vad som framgår av dessa allmänna villkor och vad som föreskrivs i lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument - Euroclears vid var tid gällande regler och rutiner för Servicekonton och VP-konton. En sammanfattning av dessa framgår av "Information om VP-Konto med utökade servicefunktioner (Servicekonto)", vilken kan tillhandahållas av banken på begäran av kund.

14. Reklamation

Om kunden vill påtala eventuella fel eller brister som framgår av avräkningsnota eller kontoinformation, att sådan information uteblivit eller eventuella övriga fel eller brister vid uppdragets utförande enligt dessa allmänna villkor, ska kunden omgående underrätta banken om detta (reklamation). Om kunden vill begära hävning av ett köp- eller säljuppdrag ska detta uttryckligen och omgående framföras till banken. Om reklamation eller begäran om hävning inte lämnas omgående förlorar kunden rätten att begära ersättning, häva uppdraget eller kräva andra åtgärder från bankens sida. Se även Allmänna villkor för handel med finansiella instrument.

K

Kundens
blad

(jun 18)
15 (30)

9766
P009

Allmänna villkor för Servicekonto, 7415V006, fortsättning

15. Bankens ansvar

Banken är inte ansvarig för skada som beror av svenskt eller utländskt lagbud, krigshändelse, strejk, blockad, bojkott, lockout eller annan liknande omständighet. Förbehållet i fråga om strejk, blockad, bojkott och lockout gäller även om banken själv är föremål för eller vidtar sådan konfliktåtgärd.

Skada som uppkommit i andra fall, ska inte ersättas av banken, om den varit normalt aktsam.

Banken svarar inte för skada som orsakats av - svensk eller utländsk - handelsplats, depåförande institut, central värdepappersförvarare, clearingorganisation, eller andra som tillhandahåller motsvarande tjänster, och inte heller av uppdragstagare som banken med tillbörlig omsorg anlitat eller som anvisats av kunden. Det samma gäller skada som orsakats av att ovan nämnda organisationer eller uppdragstagare blivit insolventa. Banken svarar inte heller för skada som uppkommer för kunden eller annan i anledning av förfogandeinskränkning som kan komma att tillämpas mot banken beträffande finansiella instrument. Banken ansvarar inte i något fall för indirekt skada.

Vad gäller handel med finansiella instrument, se Allmänna villkor för handel med finansiella instrument.

Föreligger hinder för banken, på grund av omständighet som anges i första stycket, att helt eller delvis verkställa registrering eller att vidta annan åtgärd avseende Servicekontot, på grund av omständighet som anges ovan, får åtgärd uppskjutas till dess hindret har upphört. Om banken till följd av sådan omständighet är förhindrad att verkställa eller ta emot betalning/leverans, ska banken respektive kunden inte vara skyldig att erlagga ränta. Beträffande utländska aktier svarar banken inte i något fall för att kunden kan utöva andra rättigheter avseende utländska aktier som kan tillkomma ägare av sådana aktier, än som reglerats i dessa allmänna villkor.

Vad ovan sagts gäller i den mån inte annat följer av lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument.

16. Upphörande

Avtalet om Servicekonto upphör genom uppsägning från kundens sida så snart banken fått skriftligt meddelande därom, och genom uppsägning från bankens sida med verkan 30 dagar efter det att skriftligt meddelande därom sänts till kunden. Vid misskötsel har banken rätt att säga upp avtalet till upphörande med omedelbar verkan.

Vid avtalets upphörande ska Servicekontot avslutas. Genomförda transaktioner som inte bokförts på kontot ska dock fullföljas innan kontot avslutas. Om det är möjligt kan dock banken omregistrera Servicekontot till ett vanligt VP-konto, såvida inte kunden begärt att kontot ska avslutas.

Om kontot ska avslutas, ska kunden omgående till banken anmäla till vilket annat konto finansiella instrument på Servicekontot ska överföras. Om banken inte mottagit sådana instruktioner inom två månader från den dag banken mottog begäran om avslutande eller beslöt avsluta kontot, får banken öppna VP-konto i kundens namn hos Euroclears Kontoförande Institut, VKI AB och till sådant konto överföra finansiella instrument från Servicekontot. Om de finansiella instrumenten inte kan registreras på VP-konto i nämnda institut, får banken för kundens räkning avyttra dessa vid tidpunkt och på sätt som banken bestämmer.

17. Information om behandling av personuppgifter

Som personuppgiftsansvarig behandlar Banken personuppgifter för att leverera de produkter och tjänster som parterna kommit överens om och för andra ändamål t.ex. för att följa lagar och andra regler. För detaljerad information om behandlingen av personuppgifter, vänligen läs vidare i Bankens dataskyddspolicy som finns på följande länk www.nordea.se/dataskyddspolicy/ eller kontakta Banken. Dataskyddspolicyn innehåller information om den registrerades rättigheter i samband med behandlingen av personuppgifter, såsom rätten till information, rättelse, dataportabilitet, etc.

18. Legal Entity Identifier (LEI)

Legal Entity Identifier (LEI) är en global identifieringskod för företag och andra organisationer som har introducerats på G20-ländernas initiativ. Enligt gällande EU-reglering ska juridiska personer ha en LEI kod för att kunna göra en värdepapperstransaktion. Om sådan kod inte finns får banken inte utföra transaktionen åt kunden.

Banker och värdepappersbolag kommer därför kräva att företag, föreningar, stiftelser samt i en del fall enskilda firmor m.fl. har en LEI för att kunna göra en värdepapperstransaktion. För att göra derivataffärer har krav på LEI redan införts. För att göra andra värdepapperstransaktioner införs kravet från den 3 januari 2018.

Den kund som behöver skaffa en LEI kan vända sig till någon av de leverantörer som finns på marknaden. Via denna länk hittar du godkända institutioner för det globala LEI-systemet http://www.lei.org/publications/gls/lou_20131003_2.pdf.

En avgift tas ut när man skaffar en LEI. Vid handel i derivat behöver man även betala en årlig förnyelseavgift. Hur hög avgiften är framgår av den prislista som finns hos varje leverantör. Mer information om kravet på en LEI finns bl.a. på bankens hemsida och Finansinspektionens hemsida www.fi.se.

Handel med finansiella instrument , Allmänna villkor 9239V007

DEFINITIONER

I Allmänna Villkor för handel med finansiella instrument förstås med

a) banken Nordea Bank Abp, filial i Sverige

b) värdepapper

dels finansiellt instrument såsom definierat i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, dvs. 1) överlåtbara värdepapper som kan bli föremål för handel på kapitalmarknaden, 2) penningmarknadsinstrument, 3) andelar i företag för kollektiva investeringar (fondandelar), 4) finansiella derivatinstrument och 5) utsläppsrätter;

dels värdehandling, varmed avses handling som inte kan bli föremål för handel på kapitalmarknaden, dvs. 1) aktie eller enkelt skuldebrev som enligt definitionen ovan inte är finansiellt instrument 2) borgensförbindelse, 3) gåvobrev, 4) pantbrev eller liknande handling.

c) avräkningsnota besked om att en order/ett affärsuppdrag har utförts.

d) reglerad marknad såsom definierat i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, dvs. ett multilateralt system inom EES som sammanför eller möjliggör sammanförande av ett flertal köp- och säljintressen i finansiella instrument från tredjepart – regelmässigt, inom systemet och i enlighet med icke skönsmässiga regler – så att det leder till ett kontrakt.

e) handelsplats såsom definierat i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, dvs. en reglerad marknad, en multilateral handelsplattform (MTF-plattform) eller en organiserad handelsplattform (OTF-plattform).

f) utförandeplats en handelsplats, en systematisk internhandlare eller en marknadsгарant inom EES eller en annan person som tillhandahåller likviditet inom EES.

g) handelsplattform en MTF-plattform eller en OTF-plattform.

h) MTF-plattform, såsom definierat i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, dvs. ett multilateralt system inom EES som sammanför flera tredjeparters köp- och säljintressen i finansiella instrument - inom systemet och i enlighet med icke skönsmässiga regler - så att det leder till ett kontrakt.

i) OTF-plattform, såsom definierat i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, dvs. ett multilateralt system inom EES som inte är en reglerad marknad eller en MTF-plattform, och inom vilket flera tredjeparters köp- och säljintressen i obligationer, strukturerade finansiella produkter, utsläppsrätter eller derivat kan interagera inom systemet så att det leder till ett kontrakt.

j) systematisk internhandlare, såsom definierat i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, dvs. ett värdepappersinstitut som i en organiserad, frekvent, systematisk och väsentlig omfattning handlar för egen räkning när det utför kundorder utanför en reglerad marknad eller en handelsplattform utan att utnyttja ett multilateralt system.

k) multilateralt system, såsom definierat i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, dvs. ett system där flera tredjeparters köp- och säljintressen i finansiella instrument kan interagera inom systemet.

l) förvaring av värdepapper, såväl förvaring av fysiska värdepapper som sådant förvar av dematerialiserade värdepapper som uppkommer genom registrering i depå.

m) depåförande tredjepart, värdepappersinstitut som på uppdrag av banken eller annan depåförande tredjepart förvarar värdepapper i depå för kunders räkning.

n) värdepappersinstitut, värdepappersbolag, svenska kreditinstitut med tillstånd att driva värdepappersrörelse och utländska företag som driver värdepappersrörelse från filial eller genom att använda anknutna ombud etablerade i Sverige, samt utländska företag med tillstånd att bedriva verksamhet som motsvarar värdepappersrörelse.

o) värdepapperscentral, såsom definierat i lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument, dvs. detsamma som i artikel 2.1.1 i förordningen om värdepapperscentraler, i den ursprungliga lydelsen.

p) bankdag, dag i Sverige som inte är söndag eller allmän helgdag eller som vid betalning av skuldebrev är likställd med allmän helgdag (sådana likställda dagar är fr n lördag, midsommarafton, julafton samt nyårsafton).

q) central motpart (CCP), såsom definierat i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 av den 4 juli 2012 om OTC-derivat, centrala motparter och transaktionsregister (Emir), dvs. en juridisk person som träder emellan motparterna i kontrakt som är föremål för handel på en eller flera finansmarknader och blir köpare till varje säljare och säljare till varje köpare.

1. UPPDRAGET M.M.

Order från kunden om handel med finansiella instrument ska lämnas på det sätt banken har anvisat. En sådan order innebär ett åtagande för banken att försöka träffa avtal i enlighet med de instruktioner som kunden har lämnat. Banken är inte skyldig att acceptera uppdrag om handel med finansiella instrument. Banken lämnar inte någon garanti för att en mottagen order leder till handel.

Banken får avsäga sig mottaget uppdrag om kunden är i dröjsmål med de skyldigheter som ankommer på kunden avseende uppdraget enligt dessa allmänna villkor eller det annars föreligger skälig anledning till detta. Banken får dessutom avsäga sig uppdrag utan att ange skälet för det, om banken skulle misstänka att ett utförande av uppdraget kan stå i strid med gällande lagstiftning (t.ex. om marknadsmissbruk), tillämpliga marknadsregler, god sed på värdepappersmarknaden, om kunden inte tillhandahåller den information eller handlingar som krävs för att banken eller kunden ska kunna fullgöra sina skyldigheter enligt detta avtal eller som följer av tillämplig EU-förordning, lag, föreskrifter, allmänna rättsprinciper, eller regelverk hos utförandeplats, värdepapperscentral eller central motpart (CCP) eller om banken av annan anledning anser att det föreligger särskilda skäl.

Banken spelar in och bevarar telefonsamtal och annan elektronisk kommunikation som kan antas leda till transaktion, exempelvis i samband med att kunden lämnar banken uppdrag om handel eller instruktioner avseende kundens depå och anslutna konton. Kopior av inspelade samtal och bevarad elektronisk kommunikation med kunden kommer att finnas tillgängliga på begäran under en period på fem år. Kunden har rätt att på begäran få ta del av inspelade samtal och bevarad elektronisk kommunikation för vilket banken har rätt att ta ut en skälig avgift.

Banken utför uppdraget i enlighet med god sed på marknaden. Vid utförande av order för kunder som av banken behandlas som icke-professionella eller professionella kunder gäller bankens vid var tid gällande särskilda riktlinjer för utförande av order samt sammanläggning och fördelning av order. Banken ska på kunds begäran tillhandahålla den gällande riktlinjer och villkor som avses i detta stycke i pappersformat eller på sin hemsida.

Vidare gäller tillämpliga regler antagna av svensk eller utländsk emittent, utförandeplats, central motpart (CCP) eller värdepapperscentral. Dessa regler tillhandahålls av berört institut, emittent, handelsplats, central motpart (CCP) eller värdepapperscentral. På kundens förfrågan kan banken lämna kunden uppgift om var informationen finns tillgänglig, t.ex. hemsida eller kontaktuppgifter

En order gäller under den tidsperiod som överenskommit mellan kunden och banken. Om sådan överenskommelse inte träffats gäller ordern den dag den tas emot, dock längst till den tidpunkt samma dag då banken avslutar sin handel med det slag av finansiellt instrument som ordern avser.

2. HANDEL I KOMMISSION M.M.

Vid kommissionsuppdrag får banken utföra uppdraget i eget namn för kunds räkning (kommission), med en annan kund hos banken (s.k. kombination) eller genom att banken självt inträder som köpare eller säljare (s.k. självinträde).

3. KÖPUPPDRAG

När kunden ("köparen") har lämnat uppdrag om köp av finansiella instrument gäller följande.

K

Kundens
blad

(jun 18)
17 (30)

9766

P009

Handel med finansiella instrument , Allmänna villkor 9239V007, fortsättning

Betalning

Banken får från mottagandet av ett köpuppdrag reservera medel som motsvarar det totala likvidbeloppet (inkl. courtage och avgifter) på konto som köparen har i banken.

Köparen ska till banken senast likviddagens morgon kl. 08.00 betala i avräkningsnotan angivet totalbelopp. Har uppdraget utförts i annan valuta än svenska kronor anges valutaslaget i avräkningsnotan. Vid växling av valuta används den av banken vid var tid tillämplade växlingskursen.

Banken får även som betalning av den fordran som uppstår till följd av ett köpuppdrag, med det totalbelopp som framgår av avräkningsnotan belasta av köparen anvisat konto som denne har i banken. Om sådant konto inte anvisats eller medel saknas på anvisat konto, får annat konto som köparen har i banken belastas.

Fullgör köparen inte sin betalningsskyldighet gentemot banken, har banken rätt till ränta på sin fordran enligt vad som framgår nedan.

Överföring av finansiella instrument

De finansiella instrument som uppdraget omfattar överförs till köparen, i den mån annat inte föranleds av lag, myndighets föreskrifter, särskilda regler för ifrågavarande instrument eller särskild överenskommelse med köparen enligt följande:

- för instrument som ska ägarregistreras hos värdepapperscentral/motsvarande eller instrument som ska registreras i depå/motsvarande hos banken, genom att banken utför nödvändiga registreringsåtgärder,
- för instrument som ska registreras i depå/motsvarande hos depåförande tredjepart, genom att köparen instruerar den tredje parten om mottagande av de instrument som uppdraget omfattar, och
- för instrument som utfärdats i dokumentform, genom överlämnande till köparen.

Bankens panträtt

Banken har panträtt i de köpta instrumenten som säkerhet för sin fordran på köparen med anledning av uppdraget. Banken har rätt att vidta nödvändiga åtgärder för att fullborda denna panträtt. Fullgör köparen inte sin betalningsskyldighet gentemot banken, får banken - på det sätt och vid den tidpunkt banken finner lämpligt - sälja berörda instrument eller vidta andra dispositioner för att avveckla affären. Banken får för sådant ändamål teckna köparens namn och vidta de övriga åtgärder som kan vara nödvändiga i samband med avvecklingen. Banken har i sådant fall rätt att ur erhållen likvid tillgodogöra sig vad som krävs för betalning av bankens fordran jämte ränta och, i förekommande fall, ersättning för bankens arbete, kostnader och valutakursförluster.

Om likviden, vid försäljning eller andra dispositioner, inte täcker bankens hela fordran, ska köparen svara för mellanskillnaden jämte ränta. Banken får i sådant fall belasta av köparen anvisat konto som denne har i banken. Om sådant konto inte anvisats eller medel saknas på anvisat konto, får annat konto som köparen har i banken belastas.

Vad ovan sagts innebär inte någon inskränkning i de rättigheter som kan tillkomma banken på grund av EU-förordning, lag eller föreskrifter.

4. SÄLJUPPDRAG

När kunden ("säljaren") lämnat uppdrag om försäljning av finansiella instrument gäller följande.

Överföring av finansiella instrument

Banken ska med anledning av uppdraget få fri dispositionsrätt till de instrument som uppdraget omfattar.

Är instrumenten ägarregistrerade hos värdepapperscentral/motsvarande genom banken som kontoförande institut eller registrerade i depå hos banken, har banken rätt att utföra nödvändiga registreringsåtgärder.

I övriga fall ska säljaren samtidigt med att uppdraget lämnas vidta de åtgärder som krävs för att banken ska få fri dispositionsrätt till instrumenten. Därvid ska säljaren

- för instrument registrerade i depå/motsvarande hos depåförande tredje part omgående instruera det institutet om skyndsamt överföring till banken av de instrument som uppdraget omfattar

- för instrument ägarregistrerade hos värdepapperscentral/motsvarande genom något annat kontoförande institut än banken, tillse att banken erhåller fullmakt över instrumenten eller instruera den tredje parten om skyndsamt överföring till banken av de instrument som uppdraget omfattar, och

- för instrument som utfärdats i dokumentform, överlämna dessa till banken.

Om banken inte samtidigt med uppdraget fått fri dispositionsrätt till instrumenten har banken rätt att fullgöra avtalet gentemot motparten på det sätt banken finner lämpligt. Säljaren ska ersätta banken kostnaden för detta jämte ränta. Om banken får betala ersättning och/eller avgifter till en central motpart på grund av att leverans av finansiella instrument inte har skett i tid och detta beror på säljaren ska säljaren ersätta banken för dessa kostnader jämte ränta. Säljaren ska dessutom utge ersättning för bankens arbete och kostnader samt i förekommande fall för valutakursförluster. Banken får belasta av säljaren anvisat konto i banken för att erhålla betalning för sin fordran på säljaren. Om medel saknas på anvisat konto eller om konto inte anvisats, får annat konto som säljaren har i banken belastas.

Likvid

Säljaren får från banken senast kl. 18.00 på likviddagen det nettobelopp som angivits i avräkningsnotan. Har uppdraget utförts i annan valuta än svenska kronor anges valutaslaget i avräkningsnotan. Vid växling av valuta används den av banken vid var tid tillämplade växlingskursen.

Har säljaren inte i rätt tid utfört de åtgärder som är nödvändiga för att banken ska få fri dispositionsrätt till de instrument som uppdraget omfattar, får säljaren likviden tidigast andra bankdagen efter det att banken fick tillgång till instrumenten, dock tidigast på angiven likviddag. Om säljaren utfört nödvändiga åtgärder senare än kl. 12.00 en bankdag kan detta anses ha skett först påföljande bankdag.

5. TRANSAKTIONER MED UTLÄNDSK ANKNYTNING

Avsteg från ovan angivna villkor beträffande köp- respektive säljuppdrag kan förekomma vid transaktioner med utländsk anknytning.

6. AVGIFTER OCH SKATTER M.M.

Kunden ska betala courtage och andra avgifter till följd av uppdraget i enlighet med vad var tid gällande prislista eller i enlighet med vad banken och kunden särskilt kommit överens om.

Kunden svarar dessutom för nödvändiga kostnader, avgifter och utlägg som uppstår i samband med uppdragets utförande samt för skatter som följer av svensk eller utländsk lagstiftning.

7. DRÖJSMÅLSRÄNTA

Om kunden är i dröjsmål har banken rätt till ränta enligt följande - vid köpuppdrag beräknas ränta från den likviddag som anges i avräkningsnotan eller den senare dag, då instrumenten fanns tillgängliga för köparen, till och med den dag betalning sker.

- vid säljuppdrag beräknas ränta på kostnader som uppstår till följd av att banken inte erhållit fri dispositionsrätt från den dag då kostnaden uppstod till och med den dag då betalning sker.

Räntan ska beräknas efter en årlig räntesats som med åtta procentenheter överstiger STIBOR-räntan (Stockholm Interbank Offered Rate) för en veckas upplåning, som fastställts två bankdagar före den första dagen i varje sådan period. Ränta utgår dock inte för någon dag efter lägre räntesats än som motsvarar den av Riksbanken fastställda, vid varje tid gällande referensräntan enligt 9 § räntelagen (1975:635) med tillägg av åtta procentenheter.

8. KUNDENS RÄTT ATT ÅTERKALLA UPPDRAG

Kunden har rätt att återkalla uppdraget om kunden har utfört nödvändiga åtgärder i samband med uppdraget och banken inte inom skäligen tid efter avslut har träffats

- vid köpuppdrag, utfört de åtgärder som ankommer på banken för att tillhandahålla köparen instrumenten som uppdraget omfattar, eller

- vid säljuppdrag, erlagt likvid med anledning av uppdraget.

K

Kundens
blad

(jun 18)
18 (30)

Handel med finansiella instrument , Allmänna villkor 9239V007, fortsättning

Om kunden i sådana fall återkallar ett uppdrag befrias kunden från sina skyldigheter med anledning av detta.

Återkallelse enligt denna bestämmelse ska ske i enlighet med beaktande av gällande EU-förordningar (t.ex. marknadsmissbruksförordningen), lag eller föreskrifter.

9. KUNDS UPPGIFTSSKYLDIGHET

Det åligger kunden att på begäran av banken lämna den information, inkluderande skriftliga handlingar, som banken bedömer vara nödvändig för att fullgöra de skyldigheter som åligger banken enligt detta avtal eller som följer av tillämplig EU-förordning, lag, föreskrifter, allmänna rättsprinciper, eller regelverk hos utförandeplats, värdepapperscentral eller central motpart (CCP).

10. CLEARING OCH AVVECKLING AV UTFÖRDA UPPDRAG

En utförandeplats regler för clearing och avveckling av transaktioner som genomförts på utförandeplatsen måste följas av banken. Sådana regler kan bl.a. innebära krav på användande av en clearingorganisation i form av en central motpart. Mellan kunden och banken slutförs utfört uppdrag efter vad som ovan anges beträffande köp- respektive säljuppdrag, i den mån inte annat överenskommit.

11. ANNULLERING AV ORDER OCH MAKULERING AV AVSLUT

Banken har rätt att annullera kundens order eller makulera avslut som träffats för kundens räkning i den omfattning som ordern annullerats eller avslutet makulerats av aktuell utförandeplats. Detsamma gäller om banken i annat fall finner annullering av order eller makulering av avslut vara nödvändig med hänsyn till att ett uppenbart fel begåtts av banken, marknadsmotpart eller av kunden själv, om banken skulle misstänka att kunden handlat i strid med gällande EU-förordning, lag eller annan författning eller om kunden i övrigt brutit mot god sed på värdepappersmarknaden.

Om order annullerats eller avslut makulerats, ska banken utan oskäligt dröjsmål informera kunden om detta. Om utförandeplatsen, till följd av handelsstopp, tekniskt fel eller liknande, annullerat samtliga order som berörs kommer banken normalt inte informera kunden.

12. REKLAMATION OCH HÄVNING

Kunden ska bevaka att avräkningsnota eller motsvarande redovisning erhålls samt granska denna.

Kunden ska omgående underrätta banken om eventuella fel eller brister som framgår av avräkningsnota, att avräkningsnota eller motsvarande redovisning uteblivit eller eventuella övriga fel eller brister vid uppdragets utförande (reklamation).

Om kunden vill häva ett utfört köp- eller säljuppdrag ska sådan begäran framföras uttryckligen till banken i samband med att banken underrättas om felet eller bristen. För utfört kommissionsuppdrag lämnat av en konsument i egenskap av icke-professionell kund gäller dock att begäran om hävning får framföras till banken utan dröjsmål och att begäran om annat pris får framföras till banken inom skälig tid efter det att kunden insåg eller borde ha insett de omständigheter som legat till grund för aktuell begäran.

Om reklamation, begäran om hävning eller begäran om annat pris inte lämnas inom tid som anges ovan förlorar kunden rätten att begära ersättning, häva utfört uppdrag eller kräva andra åtgärder från bankens sida.

13. BEGRÄNSNING AV BANKENS ANSVAR M.M.

Banken är inte ansvarigt för skada som beror på svenskt eller utländskt lagbud, svensk eller utländsk myndighetsåtgärd, krigshändelse, strejk, blockad, bojkott, lockout eller annan liknande omständighet. Förbehållet i fråga om strejk, blockad, bojkott och lockout gäller även om banken självt är föremål för eller vidtar sådan konfliktåtgärd.

K Skada som uppkommit i andra fall ska inte ersättas av banken, om den varit normalt aktsam.

Kundens blad

(jun 18)
19 (30)

Banken ansvarar inte för skada som orsakats av svensk eller utländsk handelsplats, depåförande institut, värdepapperscentral, clearingorganisation, eller andra som tillhandahåller motsvarande tjänster, och inte heller av uppdragstagare som banken med till-

börlig omsorg anlitat eller som anvisats av kunden. Detsamma gäller skada som orsakats av att ovan nämnda organisationer eller uppdragstagare blivit insolventa. Banken ansvarar inte för skada som uppkommer för kunden eller annan med anledning av förfogandeinskränkning som kan komma att tillämpas mot banken beträffande finansiella instrument.

Banken ansvarar inte för indirekt skada. Denna begränsning gäller dock inte om den indirekta skadan har orsakats av grov vårdslöshet. Begränsningen gäller inte heller vid uppdrag som lämnats av konsument om den indirekta skadan orsakats av bankens vårdslöshet.

Vid direkt eller indirekt skada som uppkommit vid kommissionsuppdrag i förhållande till konsument ankommer det på banken att visa att skadan inte uppkommit på grund av bankens vårdslöshet.

Föreligger hinder för banken, på grund av omständighet som anges i första stycket, att helt eller delvis utföra köp- eller säljuppdrag avseende finansiella instrument får åtgärd uppskjutas till dess hindret har upphört. Om banken till följd av sådan omständighet är förhindrad att verkställa eller ta emot betalning/leverans, ska varken banken eller kunden vara skyldiga att betala ränta.

Vad ovan sagts gäller i den mån inte annat följer av lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument.

14. MEDDELANDEN

Meddelande från banken

Banken lämnar meddelanden till kunden med rekommenderat brev eller vanligt brev till kundens folkbokföringsadress (eller motsvarande) eller, om detta inte är möjligt, till den adress som anges i Depå-/Handelsavtalet. Kunden och banken kan även komma överens om att meddelanden ska skickas till en annan adress.

Banken har även rätt att lämna meddelanden till kunden via bankens internettjänst eller via e-post till av kunden i Handelsavtalet angiven e-post adress eller annan e-post adress eller via annan elektronisk kommunikation som kunden meddelat banken, när banken bedömer att sådan kommunikation är lämplig.

Meddelande som skickats av banken med rekommenderat brev eller vanligt brev ska kunden anses ha fått senast femte bankdagen efter avsändandet, om brevet sänts till den adress som angivits ovan.

Meddelande genom bankens internettjänst, e-post eller annan elektronisk kommunikation ska kunden anses ha fått vid avsändandet om det sänts till av kunden uppgivet nummer eller elektronisk adress. Om kunden får ett sådant meddelande vid en tidpunkt som inte är bankens normala kontorstid i Sverige ska kunden anses ha fått meddelandet vid början av påföljande bankdag.

Meddelande till banken

Kunden kan lämna meddelanden till banken via bankens internet- eller telefon-tjänst, genom att besöka banken eller genom att skicka brev. Brev till banken ska ställas till den adress som anges i Handelsavtalet, såvida banken inte begärt svar till annan adress. Kunden kan endast lämna meddelande till banken via e-post efter särskild överenskommelse med banken.

Meddelande från kunden ska banken anses ha fått den bankdag meddelandet kommit fram till nämnda adress. Även i annat fall ska banken anses ha fått meddelandet från kunden om kunden kan visa att meddelandet skickats på ett ändamålsenligt sätt. I sådant fall ska banken anses ha fått meddelandet den bankdag kunden kan visa att banken borde fått det.

För meddelande avseende reklamation och hävning med anledning av kommissionsuppdrag som konsument lämnat i egenskap av icke professionell kund enligt bankens kategorisering enligt lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, gäller att meddelande kan göras gällande om kunden kan visa att det skickats på ett ändamålsenligt sätt, även om det försenats, förvanskats eller inte kommit fram. Kunden ska dock, om denne har anledning att anta att banken inte fått meddelandet eller att det förvanskats, skicka om meddelandet till banken.

15. TILLÄMPLIG LAG

Tolkning och tillämpning av dessa villkor och bankens särskilda riktlinjer för utförande av order samt sammanläggning och fördelning av order ska ske enligt svensk rätt.

Handel med finansiella instrument , Allmänna villkor 9239V007, fortsättning

INFORMATION TILL KUND

Nedanstående information kan i tillämpliga fall antingen ingå som en integrerad del i de allmänna villkoren eller tillhandahållas på annat sätt till kund.

UTFÖRANDE AV ORDER PÅ KUNDS INITIATIV

Vid utförande och/eller vidarebefordran av order på kundens initiativ avseende sådana okomplicerade instrument som anges i 9 kap. 25 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden kommer banken regelmässigt inte bedöma om kunden har nödvändiga kunskaper eller erfarenheter för att bedöma om den aktuella tjänsten eller det finansiella instrumentet passar kunden.

AVRÄKNINGSNOTA

När banken utfört ett uppdrag lämnar banken information om utförandet genom avräkningsnota eller motsvarande redovisning. Om uppdraget utförts genom avtal direkt med banken anges det på avräkningsnotan eller motsvarande redovisning att uppdraget utförts i egen räkning, genom intern affär eller med banken som kundens motpart. Om uppdraget utförts genom avtal med en annan kund hos banken (där bland en juridisk person i bankens företagsgrupp) anges det på avräkningsnotan eller motsvarande att uppdraget utförts genom inbördes avslut eller intern affär. Vad som sägs i detta stycke gäller dock inte om uppdraget utförts inom ramen för ett handelssystem med anonym handel och i konkurrens. Om banken efter särskild överenskommelse med kund upprättat avräkningsnota utan att ha köpt eller sålt de finansiella instrumenten för kundens räkning anges detta förhållande på avräkningsnotan exempelvis genom angivande av att banken endast medverkar vid utväxling av likvid och finansiella instrument.

INVESTERARSSKYDD

Kunder omfattas av ett investerarskydd som upprätthålls av den finska ersättningsfonden för investerare (ICF) med ett kompletterande skydd från den svenska Riksgälden. Skyddet innebär att om kunden inte kan få ut sina finansiella instrument på grund av bankens permanenta betalningssvårigheter så har denne rätt till ersättning från ICF/Riksgälden med ett belopp som maximalt uppgår till det högsta av 20.000 EUR eller 250.000 kronor.

BEHANDLING AV PERSONUPPGIFTER OCH UTLÄMNANDE AV UPPGIFT TILL ANNAN**Behandling av personuppgifter**

Som personuppgiftsansvarig behandlar Banken personuppgifter för att leverera de produkter och tjänster som parterna kommit överens om och för andra ändamål t.ex. för att följa lagar och andra regler. För detaljerad information om behandlingen av personuppgifter, vänligen läs vidare i Bankens dataskyddspolicy som finns på följande länk www.nordea.se/dataskyddspolicy/ eller kontakta Banken. Dataskyddspolicyn innehåller information om den registrerades rättigheter i samband med behandlingen av personuppgifter, såsom rätten till information, rättelse, dataportabilitet, etc.

Utlämnande av uppgift till annan

Banken kan, till följd av svensk/utländsk lag, svensk/utländsk myndighets föreskrift eller beslut, mellanstatligt avtal och/eller bankens avtal med svensk/utländsk myndighet, handelsregler eller avtal/villkor för visst värdepapper, vara skyldigt att till annan lämna uppgift om kundens förhållanden på grund av uppdrag relaterat till dessa allmänna villkor. Det åligger kunden att på begäran av banken lämna den information, inkluderande skriftliga handlingar, som banken bedömer vara nödvändig för att fullgöra sådan skyldighet.

Banken kan även komma att lämna ut uppgift om kundens förhållanden på grund av uppdrag relaterat till dessa allmänna villkor till annat institut med vilket banken ingått avtal och om det av lag, föreskrift, beslut, mellanstatligt avtal eller avtal med myndighet medför skyldighet för sådant institut att lämna ut sådan kunduppgift eller inhämta sådan uppgift från banken.

LEGAL ENTITY IDENTIFYER (LEI)

Legal Entity Identifier (LEI) är en global identifieringskod för företag och andra organisationer som har introducerats på G20-ländernas initiativ. Enligt gällande EU-reglering ska juridiska personer ha en LEI kod för att kunna göra en värdepapperstransaktion. Om sådan kod inte finns får banken inte utföra transaktionen åt kunden.

Banker och värdepappersbolag kommer därför kräva att företag, föreningar, stiftelser samt i en del fall enskilda firmor m.fl. har en LEI för att kunna göra en värdepapperstransaktion.

För att göra derivataffärer har krav på LEI redan införts. För att göra andra värdepapperstransaktioner införts kravet från den 3 januari 2018.

Den kund som behöver skaffa en LEI kan vända sig till någon av de leverantörer som finns på marknaden. Via denna länk hittar du godkända institutioner för det globala LEI-systemet http://www.lei.org/publications/gls/lou_20131003_2.pdf.

En avgift tas ut när man skaffar en LEI. Vid handel i derivat behöver man även betala en årlig förnyelseavgift. Hur hög avgiften är framgår av den prislista som finns hos varje leverantör.

Mer information om kravet på en LEI finns bl.a. på bankens hemsida och Finansinspektionens hemsida www.fi.se

**Sammanfattning av riktlinjer för orderutförande för privatkunder
(icke-professionella kunder), 9438P004** 1 januari 2018**1. Syftet med riktlinjerna – att alltid uppnå bästa möjliga resultat vid utförandet av kundorder**

Dessa riktlinjer beskriver Nordeas rutiner för att uppfylla kravet på bästa utförande av kundorder. Det här är en sammanfattning av Nordeas riktlinjer för orderutförande. <https://www.nordea.se/privat/sparande/viktigt-om-placeringar.html>

Nordea ska på bästa möjliga sätt utföra dina order avseende värdepapper såsom aktier, obligationer, derivat (optioner, terminer och warranter), fondandelar och strukturerade produkter. Detaljerad information om hur order i respektive värdepapperskategori utförs finns i riktlinjernas bilagor.

2. Orderhantering och hur vi uppnår bästa orderutförande

Nordea utför kundorder på bästa möjliga sätt för alla icke-professionella kunder. Här är en sammanfattning av hur det går till:

Nordeas olika metoder

Order läggs på en handelsplats. Som medlem på en handelsplats köper och säljer Nordea värdepapper för kunders räkning. Det finns ingen mellanhand mellan Nordea (som agerar för kundens räkning) och handelsplatsen, och Nordea agerar som ombud för ordern.

Order vidarebefordras till ett annat värdepappersföretag (mäklare) för utförande; Nordea agerar som ombud för ordern. Det här sker när Nordea inte är medlem på den handelsplats där det värdepapper som kunden vill köpa eller sälja är noterat.

Order utförs mot det egna handelslagret. Kundens order utförs direkt mot Nordeas egna handelslager. Nordea är i det här fallet motpart i transaktionen.

Särskilda instruktioner

Om du som kund lämnar särskilda instruktioner till Nordea om hur alla eller vissa order ska utföras, så utför Nordea dem i enlighet med instruktionerna. Det kan innebära att Nordea inte kan vidta alla de åtgärder som banken normalt skulle vidta för att uppnå bästa möjliga resultat.

Prioritering av omständigheter

För icke-professionella kunder är det totalpriset som har största prioritet, och order utförs omedelbart till bästa möjliga pris.

Totalpriset motsvarar priset för aktuellt värdepapper plus eventuella avgifter som du måste betala för orderutförandet, till exempel handelsplatsens avgifter och clearing- och avvecklingsavgifter. Mer information om avgifter hittar du i <https://www.nordea.se/privat/sparande/viktigt-om-placeringar.html>

Andra omständigheter (snabbhet, sannolikhet för utförande och avveckling, storlek, ordertyp eller liknande) kan prioriteras framför totalpriset endast i den mån de är avgörande för att uppnå bästa möjliga resultat sett till totalpriset.

3. Förbehåll och omständigheter utanför Nordeas rimliga kontroll

I händelse av systemavbrott, systemstörningar eller exceptionella marknadsförhållanden utanför Nordeas rimliga kontroll kan Nordea utföra order på andra handelsplatser eller vidarebefordra order till andra mäklare än de i förteckningen på nordea.com/mifid.

Under sådana omständigheter försöker Nordea alltid uppnå bästa möjliga resultat, oavsett vilken metod Nordea väljer eller just då har tillgång till.

4. Uppföljning, översyn av riktlinjer och rapportering

Riktlinjerna följs upp fortlöpande och de uppdateras minst en gång per år.

Nordea redovisar kvaliteten i och uppgifter om orderutförandet i en särskild rapport som du hittar på vår webbplats.

Allmän information om egenskaper och risker avseende värdepapper, 9240V003

1. INLEDNING

Placeringar i värdepapper kan ge avkastning i form av utdelning eller ränta men är också förenade med ett antal risker. Värdepapper är av olika slag och konstruerade på olika sätt varför du endast bör göra placeringar i värdepapper om du är medveten om värdepapperets egenskaper och risker. Placeringar i värdepapper kan både öka och minska i värde. Därför är det viktigt att du fortlöpande bevakar värdeförändringar i ditt värdepappersinnehav och är beredd att vidta åtgärder, om det behövs, t.ex. genom omplaceringar när en placering utvecklas negativt. Du bör observera att det inte finns någon garanti för att du får tillbaka det kapital du placerat. Att värdepapper historiskt sett gett god avkastning är inte heller någon garanti för att den framtida avkastningen blir god.

Vid handel med värdepapper är det viktigt att du sätter dig in i de villkor som gäller för handeln, t.ex. bankens allmänna villkor för handel med finansiella instrument. Det är också viktigt att du kontrollerar avräkningsnotan och omgående reklamerar eventuella fel. All handel med värdepapper sker på din egen risk.

I det följande ges en beskrivning av de vanligaste värdepapperen, handeln med dessa och exempel på de risker som är förenade därmed. Du kan också få ytterligare information genom att kontakta banken eller via Konsumenternas bank- och finansbyrås hemsida www.konsumentbankbyran.se eller Swedsecs hemsida www.swedsec.se.

I vissa fall upprättar den som ger ut (emitterar) värdepapper ett prospekt, t.ex. för aktier, indexobligationer eller warrant, som innehåller information om värdepapperen och risker förenade därmed. Du bör ta del av prospekt innan en investering i sådana värdepapper görs.

Med *värdepapper* avses i denna information *finansiella instrument*, dvs. bland annat aktier i aktiebolag och motsvarande andelsrätter i andra typer av företag, obligationer, depåbevis, andelar i företag för kollektiva investeringar (fondandelar), penningmarknadsinstrument, finansiella derivatinstrument, utsläppsrätter eller andra sådana värdepapper utom betalningsmedel som kan bli föremål för handel på kapitalmarknaden. Med *värdepappersföretag* avses i denna information företag som har tillstånd att driva värdepappersrörelse, t.ex. en bank eller en fondkommissionär.

2. ALLMÄNT OM HANDEL MED VÄRDEPAPPER

Handel med värdepapper sker i huvudsak i organiserad form vid en handelsplats. Handeln sker genom de värdepappersföretag som deltar i handeln vid handelsplatsen. Du måste normalt kontakta ett sådant värdepappersföretag för att köpa eller sälja värdepapper.

2.1 Handelsplatser och systematisk internhandlare

Med handelsplatser avses *reglerad marknad* och de två formerna av handelsplattformar – MTF-plattform och OTF-plattform. Därtill kan kunders handel utföras via ett värdepappersföretag som agerar som systematisk internhandlare (SI) eller på annat sätt genom att handel sker mot värdepappersföretagets eget lager eller mot annan kund.

På en reglerad marknad handlas olika typer av värdepapper. När det gäller aktier kan endast aktier i publika bolag noteras och handlas på en reglerad marknad och det ställs stora krav på sådana bolag, bl.a. avseende bolagets storlek, verksamhetshistoria, ägarspridning och offentlig redovisning av bolagets ekonomi och verksamhet.

En *MTF-plattform* (MTF) kan beskrivas som ett handelssystem som organiseras och tillhandahålls av en börs eller ett värdepappersföretag. Det ställs typiskt sett lägre krav, i form av t.ex. informationsgivning och verksamhetshistoria, på de värdepapper som handlas på en handelsplattform jämfört med värdepapper som handlas på en reglerad marknad.

En *OTF-plattform* (OTF) är på många sätt lik en MTF-plattform. Men på en OTF-plattform får bara finansiella instrument som inte är aktier eller aktierelaterade handlas, såsom obligationer och

derivat. Vidare får OTF-plattformen ha friare regler för handeln inklusive ordermatchingen än vad reglerade marknader och MTF-plattformar får ha.

En *systematisk internhandlare* (SI) är ett värdepappersföretag som på ett organiserat, frekvent och systematiskt sätt handlar för egen räkning genom att utföra kundorder utanför en reglerad marknad eller en handelsplattform. En systematisk internhandlare är skyldig att offentliggöra marknadsmässiga anbud, dvs. på köp- och säljpriser för likvida finansiella instrument som handlas på en handelsplats och för vilka den systematiska internhandlaren bedriver systematisk internhandel.

Handel kan även äga rum genom ett värdepappersföretag utan att det är fråga om systematisk internhandel. Det sker mot företagets egna lager eller mot någon annan av företagets kunder.

I Sverige finns i dagsläget två reglerade marknader, NASDAQ Stockholm AB (nedan "Stockholmsbörsen") och Nordic Growth Market NGM AB (nedan "NGM"). Härutöver sker organiserad handel på andra handelsplatser, t.ex. First North och Nordic MTF (båda MTF-plattformar). För mer information om var just ditt värdepappersföretag utför dina order, se aktuell policy för bästa orderutförande.

Handeln på reglerade marknader, handelsplattformar och andra platser utgör en andrahandsmarknad för värdepapper som ett bolag redan givit ut (emitterat). Det är en fördel för investerarna om andrahandsmarknaden fungerar väl, dvs. det är lätt att hitta köpare och säljare och det fortlöpande noteras anbudskurser från köpare och säljare samt avslutskurser (betalkurser) från gjorda affärsavslut, men även bolagen har en fördel av en välfungerande andrahandsmarknad genom att det blir lättare att vid behov emittera nya instrument och därigenom få in mer kapital till bolagets verksamhet. Förstahandsmarknaden, eller primärmarknaden, kallas den marknad där köp/teckning av nyemitterade instrument sker.

2.2 Handels-/noteringslistor

När det gäller aktier indelar vanligen handelsplatser aktierna i olika listor, vilka publiceras t.ex. på handelsplatsens hemsida, i dagstidningar och andra medier. Avgörande för på vilken lista ett bolags aktier handlas kan vara bolagets börsvärde (t.ex. Stockholmsbörsens Large-, Mid- och Small cap) men även hur bolaget uppfyller olika krav på aktiekapitalets storlek, på spridning av aktierna till många ägare, på verksamhetshistoria och på information om ekonomi och verksamhet. De mest omsatta aktierna kan också finnas på en särskild lista. Vissa värdepappersföretag publicerar också egna listor över värdepapper som handlas via företaget, kurser till vilka instrumenten handlas etc., t.ex. via företagets hemsida. Aktier på listor med höga krav och hög omsättning anses normalt kunna innebära en lägre risk än aktier på andra listor.

Information om kurser m.m. avseende aktier såväl som andra typer av värdepapper, exempelvis fondandelar, optioner och obligationer, publiceras också regelbundet via t.ex. handelsplatsernas hemsidor, i dagstidningar och andra medier. Hur aktuella kursuppgifterna är beror på sättet de publiceras på.

3. GENERELLT OM RISKER MED VÄRDEPAPPER OCH HANDEL MED VÄRDEPAPPER

3.1 Allmänt om risker

Värdepapper kan ge avkastning i form av utdelning (aktier och fonder) eller ränta (räntebärande instrument). Dessutom kan priset (kursen) på värdepapperet öka eller minska i förhållande till priset när placeringen gjordes. I den fortsatta beskrivningen inräknas i ordet placering även eventuella negativa positioner (negativa innehav) som tagits i instrumentet, jämför t.ex. vad som sägs om

K

Kundens
blad

(jun 18)
22 (30)

9766
P009

Allmän information om egenskaper och risker avseende värdepapper, 9240V003, fortsättning

blankning i avsnitt 9 nedan. Den totala avkastningen är summan av utdelning/ränta och prisförändring på instrumentet.

Vad placeraren eftersträvar är naturligtvis en total avkastning som är positiv, dvs. som ger vinst, helst så hög som möjligt. Men det finns också en risk att den totala avkastningen blir negativ dvs. att det blir en förlust på placeringen. Risken för förlust varierar med olika instrument. Vanligen är chansen till vinst på en placering i ett värdepapper kopplad till risken för förlust. Längre tid för placeringen medför större vinstchans respektive förlustrisk. I placeringssammanhang används ibland ordet risk som uttryck för såväl förlustrisk som vinstchans. I den fortsatta beskrivningen används dock ordet risk enbart för att beteckna förlustrisk. Det finns olika sätt att placera som minskar risken. Vanligen anses det bättre att inte placera i ett enda eller ett fåtal värdepapper utan att i stället placera i flera olika värdepapper. Dessa värdepapper bör erbjuda en spridning av riskerna och inte samla risker som kan utlösas samtidigt. En spridning av placeringarna till utländska marknader minskar normalt också risken i den totala portföljen, även om det vid handel med utländska värdepapper tillkommer en valutarisk. Dessutom kan placeringen och dess avkastning påverkas av brister i och avsaknad av infrastruktur på vissa marknader, politiska händelser, utländska myndighetsåtgärder eller lagstiftning och att den som givit ut värdepapperet lämnat bristfällig information.

Placeringar i värdepapper är förknippade med ekonomisk risk, vilket närmare kommer att beskrivas i denna information. Du svarar själv för risken och måste därför själv skaffa dig kännedom om de villkor, i form av allmänna villkor, faktablad, fondbestämmelser, prospekt eller liknande, som gäller för handel med sådana instrument och om instrumentens egenskaper och riskerna förknippade därmed. Du måste också fortlöpande bevaka dina placeringar i sådana instrument. Detta gäller även om du fått investeringsrådgivning vid placeringstillfället. Du bör i eget intresse vara beredd att snabbt vidta åtgärder, om detta skulle visa sig påkallat, exempelvis genom att avveckla placeringar som utvecklas negativt eller att ställa ytterligare säkerhet vid placeringar som finansierats med lån och där säkerhetsvärdet minskat.

Det är också viktigt att beakta den risk det kan innebära att handla med värdepapper på en annan handelsplats än en reglerad marknad, där kraven som ställs generellt är lägre (se ovan).

3.2 Olika typer av riskbegrepp m.m.

I samband med den riskbedömning som bör ske då du gör en placering i värdepapper, och även fortlöpande under innehavstiden, finns en mängd olika riskbegrepp och andra faktorer att beakta och väga samman. Nedan följer en kort beskrivning av några av de vanligaste riskbegreppen.

Marknadsrisk - risken att marknaden i sin helhet, eller viss del därav där du har din placering, t.ex. den svenska aktiemarknaden, går ner.

Kreditrisk - risken för bristande betalningsförmåga hos exempelvis en emittent eller en motpart¹.

Prisvolatilitetsrisk - risken för att stora svängningar i kursen/priset på ett värdepapper kan påverka placeringen negativt.

Kursrisk - risken att kursen/priset på ett värdepapper går ner.

Skatterisk - risken att skatteregler och/eller skattesatser är oklara eller kan komma att ändras.

Valutakursrisk - risken att en utländsk valuta till vilken ett innehav är relaterat (exempelvis fondandelar i en fond som placerar i amerikanska värdepapper noterade i USD) försvagas.

Hävstångseffektsrisk - konstruktionen av derivatinstrument som gör att det finns en risk att prisutvecklingen på den underliggande tillgången får ett större negativt genomslag i kursen/priset på derivatinstrumentet.

Legal risk - risken att lagar och regler är oklara eller kan komma att ändras.

Bolagsspecifik risk - risken att ett visst bolag går sämre än förväntat eller drabbas av en negativ händelse och de värdepapper som är relaterade till bolaget därmed kan falla i värde.

Branschspecifik risk - risken att en viss bransch går sämre än förväntat eller drabbas av en negativ händelse och de värdepapper som är relaterade till bolag i branschen därmed kan falla i värde.

Likviditetsrisk - risken att du inte kan sälja eller köpa ett värdepapper vid en viss önskad tidpunkt.

Ränterisk - risken att det värdepapper du placerat i minskar i värde på grund av förändringar i marknadsräntan.

4. AKTIER OCH AKTIERELATERADE INSTRUMENT

4.1 Allmänt om aktier

4.1.1 Aktier och aktiebolag

Det finns två slag av aktiebolag, *publika* och *privata*. Endast publika bolag får låta aktierna handlas på en handelsplats. Aktier i ett aktiebolag ger ägaren rätt till en andel av bolagets aktiekapital. Går bolaget med vinst lämnar bolaget vanligen utdelning på aktierna. Aktier ger också rösträtt på bolagsstämman, som är det högsta beslutande organet i bolaget. Ju fler aktier ägaren har desto större andel av kapitalet, utdelningen och rösterna har aktieägaren. Beroende på vilken serie aktierna tillhör kan rösträtten variera. Det finns två slag av bolag, publika och privata. Endast publika bolag får låta aktierna handlas på en handelsplats.

4.1.2 Aktiekursen

Kursen (priset) på en aktie påverkas i första hand av utbudet respektive efterfrågan på den aktuella aktien vilket i sin tur, åtminstone på lång sikt, styrs av bolagets *framtidssutsikter*. En aktie upp- eller nedvärderas främst grundat på investerarnas analyser och bedömningar av bolagets möjligheter att göra *framtida vinster*. Den *framtida utvecklingen i omvärlden* avseende konjunktur, teknik, lagstiftning, konkurrens osv. avgör hur efterfrågan blir på bolagets produkter eller tjänster och är därför av grundläggande betydelse för kursutvecklingen på bolagets aktier.

Det aktuella *ränteläget* spelar också en stor roll för prissättningen. Stiger marknadsräntorna ger räntebärande värdepapper, som samtidigt ges ut (nyemitteras), bättre avkastning. Normalt sjunker då kurserna på aktier som regelbundet handlas liksom på redan löpande (emitterade) räntebärande instrument. Skälet är att den ökade avkastningen på nyemitterade räntebärande instrument relativt sett blir bättre än avkastningen på aktier, liksom på löpande räntebärande instrument. Dessutom påverkas aktiekurserna negativt av att räntorna på bolagets skulder ökar när marknadsräntorna går upp, vilket minskar vinstutrymmet i bolaget.

Också *andra till bolaget direkt knutna förhållanden*, t.ex. förändringar i bolagets ledning och organisation, produktionsstörningar m.m. kan påverka bolaget negativt. Aktiebolag kan i värsta fall gå så dåligt att de måste försättas i *konkurs*. Aktiekapitalet dvs. aktieägarnas insatta kapital är det kapital som då först används för att betala bolagets skulder. Detta leder oftast till att aktierna i bolaget blir värdelösa.

K

Kundens
blad

(jun 18)
23 (30)

9766
P009

¹ Bristande betalningsförmåga för en emittent eller motpart kan innebära konkurs eller företagsrekonstruktion med offentligt ackord (nedsättning av fordringsbelopp). Banker, andra kreditinstitut och värdepappersbolag kan i stället bli föremål för resolution. Det innebär att staten kan ta kontroll över institutet och dess förluster kan komma att hanteras genom att dess aktie- och fordringsägare får sina innehav nedskrivna och/eller för fordringsägare sina fordringar konverterade till aktieinnehav (s.k. skuldnedskrivning eller bail-in).

Nordea Bank Abp, filial i Sverige, org nr 516411-1683, Bolagsverket, momsreg.nr. 663000-0195.
Nordea Bank Abp, publikt aktiebolag, FO-nummer 2858394-9, Helsingfors, Patent- och Registerstyrelsen.

Allmän information om egenskaper och risker avseende värdepapper, 9240V003 fortsättning

Även kurserna på vissa större *utländska reglerade marknader eller handelsplatser* inverkar på kurserna i Sverige, bl.a. därför att flera svenska aktiebolag är noterade även på utländska marknadsplatser och prisutjämnningar sker mellan marknadsplatserna. Kursen på aktier i bolag som tillhör samma branschsektor påverkas ofta av förändringar i kursen hos andra bolag inom samma sektor. Denna påverkan kan även gälla för bolag i olika länder.

Aktörerna på marknaden har olika behov av att placera kontanter (likvida medel) eller att få fram likvida medel. Dessutom har de ofta olika mening om hur kursen borde utvecklas. Dessa förhållanden, som även innefattar hur bolaget värderas, bidrar till att det finns såväl köpare som säljare. Är placerarna däremot samstämmiga i sina uppfattningar om kursutvecklingen vill de antingen köpa och då uppstår ett köptryck från många köpare, eller också vill de sälja och då uppstår ett säljtryck från många säljare. Vid köptryck stiger kursen och vid säljtryck faller den.

Omsättningen, dvs. hur mycket som köps och säljs av en viss aktie, påverkar i sin tur aktiekursen. Vid hög omsättning minskar skillnaden, även kallad spread, mellan den kurs köparna är beredda att betala (köpkursen) och den kurs säljarna begär (säljkursen). En aktie med hög omsättning, där stora belopp kan omsättas utan större inverkan på kursen, har en god likviditet och är därför lätt att köpa respektive att sälja. Bolagen på de reglerade marknadernas listor har ofta en högre likviditet. Olika aktier kan under dagen eller under längre perioder uppvisa olika rörlighet (volatilitet) i kurserna dvs. upp- och nedgångar samt storlek på kursförändringarna.

De kurser till vilka aktierna har handlats (betalkurser), såsom högst/lägst/senast betalt under dagen samt sist noterade köp/säljkurser och uppgifter om handlad volym i kronor publiceras bl.a. i de flesta större dagstidningarna, och på olika Internetsidor som upprättas av marknadsplatser, värdepappersföretag och medieföretag såsom text-TV. Aktualiteten i dessa kursuppgifter kan variera beroende på sättet de publiceras på.

4.1.3 Olika aktieserier

Aktier finns i olika serier, vanligen A- och B-aktier vilket normalt har med rösträtten att göra. A-aktier ger normalt en röst medan B-aktier ger en begränsad rösträtt, oftast en tiondels röst. Skillnaderna i rösträtt beror bl.a. på att man vid ägarspridning vill värna om de ursprungliga grundarnas eller ägarnas inflytande över bolaget genom att ge dem en stakare rösträtt. Nya aktier som ges ut får då ett lägre röstvärde än den ursprungliga A-serien och betecknas med B, C eller D etc.

4.1.4 Kvotvärde, split och sammanläggning av aktier

En akties kvotvärde är det belopp som varje aktie representerar av bolagets aktiekapital. Summan av alla aktier i ett bolag multiplicerat med kvotvärdet på varje aktie utgör bolagets aktiekapital. Ibland vill bolagen ändra kvotvärdet, t.ex. därför att kursen, dvs. marknadspriset på aktien, har stigit kraftigt. Genom att dela upp varje aktie på två eller flera aktier genom en s.k. split, minskas kvotvärdet och samtidigt sänks kursen på aktierna. Aktieägaren har dock efter en split sitt kapital kvar oförändrat, men detta är fördelat på fler aktier som har ett lägre kvotvärde och en lägre kurs per aktie.

Omvänt kan en sammanläggning av aktier (omvänd split) göras om kursen sjunkit kraftigt. Då slås två eller flera aktier samman till en aktie. Aktieägaren har dock efter en sammanläggning av aktier samma kapital kvar, men detta är fördelat på färre aktier som har ett högre kvotvärde och en högre kurs per aktie.

4.1.5 Marknadsintroduktion, privatisering och uppköp

Marknadsintroduktion innebär att aktier i ett bolag introduceras på aktiemarknaden, dvs. upptas till handel på en reglerad marknad

eller en MTF-plattform. Allmänheten erbjuds då att *teckna* (köpa) aktier i bolaget. Oftast rör det sig om ett befintligt bolag, som inte tidigare handlats på en reglerad marknad eller annan handelsplats, där ägarna beslutat att vidga ägarkretsen och underlätta handeln i bolagets aktier. Om ett statligt ägt bolag introduceras på marknaden kallas detta för *privatisering*.

Uppköp tillgår i regel så att någon eller några investerare erbjuder aktieägarna i ett bolag att på vissa villkor sälja sina aktier. Om uppköparen får in 90 % eller mer av antalet aktier i det uppköpta bolaget, kan uppköparen begära tvångsinlösen av kvarstående aktier från de ägare som inte accepterat uppköperbjudandet. Dessa aktieägare är då tvungna att sälja sina aktier till uppköparen mot en ersättning som fastställs genom ett skiljedomsförfarande.

4.1.6 Emissioner

Om ett aktiebolag vill utvidga sin verksamhet krävs ofta ytterligare aktiekapital. Detta skaffar bolaget genom att ge ut nya aktier genom nyemission. Oftast får de gamla ägarna *teckningsrätter* som ger företräde att teckna aktier i en nyemission. Antalet aktier som får tecknas sätts normalt i förhållande till hur många aktier ägaren tidigare hade. Tecknaren måste betala ett visst pris (emissionskurs), oftast lägre än marknadskursen, för de nyemitterade aktierna. Direkt efter det att teckningsrätterna - som normalt har ett visst marknadsvärde - avskiljts från aktierna sjunker vanligen kursen på aktierna, samtidigt ökar antalet aktier för de aktieägare som tecknat. De nya aktierna kan dock inte omgående överföras till aktieägarens konto (t.ex. Depå/konto eller Servicekonto) eftersom emissionen först måste vara genomförd och de nya aktierna registrerade hos Bolagsverket. Under mellantiden får aktieägaren Betalda Tecknings Aktier "BTA" som bevis för att aktieägaren kommer att få de nyemitterade aktierna. Utbyte av BTA mot de nyemitterade aktierna sker med automatik. De aktieägare som inte tecknar kan, under teckningstiden som oftast pågår några veckor, sälja sina teckningsrätter på den marknadsplats där aktierna handlas. Efter teckningstiden förfaller teckningsrätterna och blir därmed obrukbara och värdelösa. Även handel med BTA brukar förekomma under en kortare tid.

Aktiebolag kan även genomföra s.k. riktad nyemission, vilket genomförs som en nyemission men enbart riktad till en viss krets investerare. Aktiebolag kan även genom s.k. apportemission ge ut nya aktier för att förvärva andra bolag, affärsrörelser eller tillgångar i annan form än pengar. Såväl vid *riktad nyemission* som vid *apportemission* sker s.k. *utspädning* av befintliga aktieägares andel av antalet röster och aktiekapital i bolaget eftersom det totala antalet aktier har ökat, men befintliga aktieägares antal innehavda aktier och marknadsvärdet på det placerade kapitalet påverkas normalt inte.

Om tillgångarna eller de reserverade medlen i ett aktiebolag har ökat mycket i värde, kan bolaget föra över en del av värdet till sitt aktiekapital genom en s.k. *fondemission*. Vid fondemission tas hänsyn till antalet aktier som varje aktieägare redan har. Antalet nya aktier som tillkommer genom fondemissionen sätts i förhållande till hur många aktier ägaren tidigare har. Om bolaget har aktier av olika slag som skiljer sig åt i fråga om rätt till andel i bolagets tillgångar eller vinst har aktieägaren rätt till nya aktier i enlighet med vad som anges i bolagsordningen. Genom fondemissionen får aktieägaren fler aktier, men ägarens andel av bolagets ökade aktiekapital förblir oförändrad. Kursen på aktierna sänks vid en fondemission, men genom ökningen av antalet aktier bibehåller aktieägaren ett oförändrat marknadsvärde på sitt placerade kapital. Ett annat sätt att genomföra fondemission är att bolaget skriver upp kvotvärdet på aktierna. Aktieägaren har efter uppskrivning ett oförändrat antal aktier och marknadsvärde på sitt placerade kapital.

K

Kundens
blad(jun 18)
24 (30)

9766

P009

Allmän information om egenskaper och risker avseende värdepapper, 9240V003 fortsättning

4.2 Allmänt om aktierelaterade instrument

Nära knutna till aktier är, aktieindexobligationer, depåbevis, konvertibler, aktie- och aktie-indexoptioner, aktie- och aktieindex-terminer, warranter samt hävstångscertifikat.

4.2.1 Indexobligationer/Aktieindexobligationer

Indexobligationer/aktieindexobligationer är obligationer där avkastningen istället för ränta är beroende t.ex. av ett aktieindex. Utvecklas indexet positivt följer avkastningen med. Vid en negativ indexutveckling kan avkastningen utebli. Obligationen återbetalas dock alltid med sitt nominella belopp, som kan vara lägre än investeringsbeloppet, på inlösendagen och har på så sätt en begränsad förlustrisk jämfört med t.ex. aktier och fondandelar. Risken med en placering i en aktieindexobligation kan, förutom eventuellt erlagd överkurs och kostnader, definieras som den alternativa avkastningen, dvs. den avkastning investeraren skulle ha fått på det investerade beloppet med en annan placering. Indexobligationer kan ha olika benämningar som aktieindexobligationer, SPAX, aktieobligationer, kreditkorgsobligationer, räntekorgsobligationer, valutakorgsobligationer osv. beroende på vilket underliggande tillgångsslag som bestämmer obligationens avkastning. När man talar om indexobligationer så benämns dessa ofta också som kapitalskyddade produkter. Med detta begrepp avses att beskriva, som ovan nämnts, att oavsett om produkten ger avkastning eller ej så återbetalas det nominella beloppet, vanligtvis investeringsbeloppet minskat med eventuellt erlagd överkurs. OBS att kapitalskyddet inte gäller om emittenten försätts i konkurs eller blir föremål för företagsrekonstruktion med offentligt ackord (nedsättning av fordringsbeloppet).

4.2.2 Depåbevis

Svenskt depåbevis är ett bevis om rätt till utländska aktier, som utgivaren av depåbeviset förvarar/innehar för innehavarens räkning. Depåbevis handlas på samma sätt som aktier på en reglerad marknad eller handelsplats och prisutvecklingen följer normalt prisutvecklingen på den utländska marknadsplats där den utländska aktien handlas. Utöver de generella risker som finns vid handel med aktier eller andra typer av andelsrätter bör eventuell valutakursrisk beaktas.

4.2.3 Konvertibler

Konvertibler (konverteringslån eller konvertibler) är räntebärande värdepapper (lån till utgivaren/emittenten av konvertibeln) som inom en viss tidsperiod kan bytas ut mot aktier. Avkastningen på konvertiblerna, dvs. kupongräntan, är vanligen högre än utdelningen på utbytesaktierna. Konvertibelkursen uttrycks i procent av det nominella värdet på konvertibeln.

4.2.4 Omvända konvertibler

Omvända konvertibler är ett mellanting mellan en ränteplacering och en aktieplacering. Den omvända konvertibeln är knuten till en eller flera underliggande aktier eller index. Placeringen ger en ränta, dvs. en fast, garanterad avkastning. Om de underliggande aktierna eller index utvecklas positivt återbetalas det placerade beloppet plus den fasta avkastningen. Om de underliggande aktierna eller index däremot skulle falla, finns det en risk att innehavaren i stället för det placerade beloppet, utöver en på förhand fastställd avkastning kan få en eller flera aktier som ingår i den omvända konvertibeln eller motsvarande kontantlikvid.

4.2.5 Aktieoptioner och aktieindexoptioner

Aktieoptioner finns av olika slag. Förvärvade köpoptioner (eng. call options) ger innehavaren rätt att inom en viss tidsperiod köpa redan utgivna aktier till ett på förhand bestämt pris. Säljoptioner (eng. put options) ger omvänt innehavaren rätt att inom en viss tidsperiod sälja aktier till ett på förhand bestämt pris. Mot varje förvärvad option svarar en utfärdad option. Risken för den som förvärvat en option är, om inte riskbegränsande åtgärder vidtas, att den minskar i värde eller förfaller värdelös på slutdagen. I det

senare fallet är den vid förvärvet betalda premien för optionen helt förbrukad. Utfärdaren av en option löper en risk som i vissa fall, om inte riskbegränsande åtgärder vidtas, kan vara obegränsat stor. Kursen på optioner påverkas av kursen på motsvarande underliggande aktier eller index, men oftast med större kurssvängningar och prispåverkan än dessa.

Den mest omfattande handeln i aktieoptioner sker på de reglerade marknaderna. Där förekommer även handel med aktieindexoptioner. Dessa indexoptioner ger vinst eller förlust direkt i kontanter (kontantavräkning) utifrån utvecklingen av ett underliggande index. Se även avsnitt 6 om derivat.

4.2.6 Aktieterminer och aktieindexterminer samt futures

En termin eller forward innebär att parterna ingår ett ömsesidigt bindande avtal med varandra om köp respektive försäljning av den underliggande egendomen till ett på förhand avtalat pris och med leverans eller annan verkställighet, t.ex. kontantavräkning, av avtalet vid en i avtalet angiven tidpunkt (stängningsdagen). Någon premie betalas inte eftersom parterna har motsvarande skyldigheter enligt avtalet.

En future är en variant på termin eller forward. Skillnaden mellan en future och en forward består i hur avräkningen går till, det vill säga när man som part i ett kontrakt får betalt eller betalar beroende på om positionen gett vinst eller förlust. För en future sker en daglig avräkning i form av löpande betalningar mellan köpare och säljare på basis av värdeförändringen dag för dag av underliggande tillgång. För en forward sker avräkning först i anslutning till instrumentets slutdag. Se även avsnitt 6 om derivat.

4.2.7 Warranter

Handel förekommer också med vissa köp- och säljoptioner med längre löptider, i Sverige vanligen kallade warranter. Warranter kan utnyttjas för att köpa eller sälja underliggande aktier eller i andra fall ge kontanter om kursen på underliggande aktie utvecklas på rätt sätt i förhållande till warrantens lösenpris. Teckningsoptioner (eng. subscription warrants) avseende aktier kan inom en viss tidsperiod utnyttjas för teckning av motsvarande nyutgivna aktier. Se även avsnitt 6 om derivat.

4.2.8 Hävstångscertifikat

Hävstångscertifikat, som ofta kallas enbart certifikat eller i vissa fall bevis, är ofta en kombination av ex.vis en köp- och en säljoption och är beroende av en underliggande tillgång, exempelvis en aktie, ett index eller en råvara. Ett certifikat har inget nominellt belopp. Hävstångscertifikat skall inte förväxlas med t.ex. företagscertifikat, vilket är ett slags skuldebrev som kan ges ut av företag i samband med att företaget lånar upp pengar på kapitalmarknaden. En utmärkande egenskap för hävstångscertifikat är att relativt små kursförändringar i underliggande tillgång kan medföra avsevärda förändringar i värdet på innehavarens placering. Dessa förändringar i värdet kan vara till investerarens fördel, men de kan också vara till investerarens nackdel. Innehavare bör vara särskilt uppmärksamma på att hävstångscertifikat kan falla i värde och även förfalla helt utan värde med följd att hela eller delar av det investerade beloppet kan förloras. Motsvarande resonemang kan i många fall gälla även för optioner och warranter. Se även avsnitt 6 om derivat.

5. RÄNTERELATERADE INSTRUMENT

Ett räntebärande värdepapper är en fordringsrätt på utgivaren (emittenten) av ett lån. Avkastning lämnas i form av ränta. Det finns olika former av räntebärande värdepapper beroende på vilken emittent som givit ut värdepapperet, den säkerhet som emittenten kan ha ställt för lånet, löptiden fram till återbetalningsdagen och formen för utbetalning av räntan. Räntan (kupongen) betalas vanligtvis ut årsvis.

K

Kundens
blad

(jun 18)
25 (30)

9766
P009

Allmän information om egenskaper och risker avseende värdepapper, 9240V003 fortsättning

En annan form för räntebetalning är att sälja värdepapperet med rabatt (diskonteringspapper). Vid försäljningen beräknas priset på värdepapperet genom att diskontera lånebeloppet inklusive beräknad ränta till nuvärde. Nuvärdet eller kursen är lägre än det belopp som erhålls vid återbetalningen (nominella beloppet). Bankcertifikat och statskuldväxlar är exempel på diskonteringspapper, liksom obligationer med s.k. nollkupongskonstruktion.

Ytterligare en annan form för räntebärande obligationer är statens *premieobligationer* där låneräntan lottas ut bland innehavarna av premieobligationer. Det förekommer även ränteinstrument och andra sparformer där räntan är skyddad mot inflation och placeringen därför ger en fast real ränta.

Risken i ett räntebärande instrument utgörs dels av den kursförändring (kursrisk) som kan uppkomma under löptiden på grund av att marknadsräntorna förändras, dels att emittenten kanske inte klarar att återbetala lånet (kreditrisk). Lån för vilka fullgod säkerhet för återbetalningen har ställts är därvid typiskt sett mindre riskfyllda än lån utan säkerhet. Rent allmänt kan dock sägas att risken för förlust på räntebärande värdepapper kan anses som lägre än för aktier. En räntebärande placering ger i regel en lägre värdestegring. Exempel på räntebärande placeringar är sparkonton, privatobligationer och räntefonder.

Kurserna fastställs löpande såväl på instrument med kort löptid (mindre än ett år) t.ex. statskuldväxlar som på instrument med längre löptider t.ex. obligationer. Detta sker på penning- och obligationsmarknaden. Marknadsräntorna påverkas av analyser och bedömningar som Riksbanken och andra större institutionella marknadsaktörer gör av hur utvecklingen av ett antal ekonomiska faktorer som inflation, konjunktur, ränteutvecklingen i Sverige och i andra länder osv. kommer att utvecklas på kort och lång sikt. Riksbanken vidtar även s.k. penningpolitiska operationer i syfte att styra utvecklingen av marknadsräntorna så att inflationen håller sig inom fastställda mål. De värdepapper som handlas på penning- och obligationsmarknaden (t.ex. *statsobligationer*, *statskuldväxlar* och *bostadsobligationer*) handlas ofta i mycket stora poster (mångmiljonbelopp).

Om marknadsräntorna går upp kommer kursen på löpande (redan utgivna) räntebärande värdepapper att falla om de har fast ränta, eftersom nya lån ges ut med en räntsats som följer aktuell marknadsränta och därmed ger högre ränta än vad löpande värdepapper ger. Omvänt stiger kursen på löpande värdepapper när marknadsräntan går ned.

Lån utgivna av stat och kommun anses vara riskfria vad gäller återbetalningen, vilket således gäller för stats- och kommunobligationer. Andra emittenter än stat och kommun kan ibland, vid emission av obligationer, ställa säkerhet i form av andra värdepapper eller annan egendom.

Det finns även andra räntebärande värdepapper som innebär en högre risk än obligationer om emittenten skulle få svårigheter att återbetala lånet, t.ex. *förlagsbevis* eftersom de lånen återbetalas först efter det alla andra fordringsägare fått betalt. Villkorade konvertibla obligationer (contingent convertibles), så kallade *cocos*, är en annan typ av komplex produkt med risker som kan vara mycket svåra att förstå. I grunden är de obligationer som under vissa förutbestämda händelser kan skrivas ned, det vill säga förlora hela eller delar av sitt värde, eller omvandlas till aktier.

En form av ränterelaterade värdepapper är *säkerställda obligationer*. Dessa är förenade med en särskild förmånsrätt enligt lag. Regelverket kring säkerställda obligationer syftar till att en investerare skall få full betalning enligt avtalad tidplan även om obligationens utgivare skulle gå i konkurs, förutsatt att den egendom som säkerställer obligationen är tillräckligt mycket värd.

6. DERIVATINSTRUMENT

Derivatinstrument såsom optioner, terminer osv. förekommer med olika slag av underliggande tillgång, t.ex. aktier, obligationer, råvaror och valutor. Derivatinstrument kan utnyttjas för att minska risken i en placering.

En särskild omständighet att beakta vid placering i derivatinstrument är att konstruktionen av derivatinstrument gör att prisutvecklingen på den underliggande tillgången får genomslag i kursen eller priset på derivatinstrumentet. Detta prisgenomslag är ofta kraftigare i förhållande till insatsen (erlagd premie) än vad värdeförändringen är på den underliggande tillgången. Prisgenomslaget kallas därför *hävstångseffekt* och kan leda till större vinst på insatt kapital än om placeringen hade gjorts direkt i den underliggande tillgången. Å andra sidan kan hävstångseffekten lika väl medföra större förlust på derivatinstrumenten jämfört med värdeförändringen på den underliggande tillgången, om prisutvecklingen på den underliggande tillgången blir annorlunda än den förväntade. Hävstångseffekten, dvs. möjligheten till vinst respektive risken för förlust, varierar beroende på derivatinstrumentets konstruktion och användningssätt. Stora krav ställs därför på bevakningen av prisutvecklingen på derivatinstrumentet och på den underliggande tillgången. Investeraren bör i eget intresse vara beredd att agera snabbt, ofta under dagen, om placeringen i derivatinstrument skulle komma att utvecklas i ofördelaktig riktning. Det är också viktigt att i riskbedömningen beakta att möjligheten att avveckla en position/ett innehav kan försvåras vid en negativ prisutveckling.

För ytterligare information om derivatinstrument, se **Information om handel med optioner, terminer och andra derivatinstrument.**

7. FONDER OCH FONDANDELAR

En fond är en "portfölj" av olika värdepapper, t.ex. aktier och obligationer. Fonden ägs gemensamt av alla som sparar i fonden, andelsägarna, och förvaltas av ett fondbolag. Det finns olika slags fonder med olika placeringsinriktning. Med placeringsinriktning menas vilken typ av värdepapper som fonden placerar i. Nedan redogörs i korthet för några av de vanligaste typerna av fonder. För ytterligare information se Fondbolagens Förenings hemsida, www.fondbolagen.se.

En *aktiefond* placerar allt eller huvudsakligen allt kapital som andelsägarna inbetalat i aktier. *Blandfonder* med både aktier och räntebärande instrument förekommer också, liksom rena *räntefonder* där kapitalet placeras i räntebärande instrument.

En av idéerna med en aktiefond är att den placerar i flera olika aktier och andra aktierelaterade värdepapper, vilket gör att den bolagsspecifika risken för andelsägaren minskar jämfört med risken för den aktieägare som placerar i endast en eller i ett fåtal aktier. Andelsägaren slipper vidare att välja ut, köpa, sälja och bevaka aktierna samt sköta annat förvaltningsarbete runt detta.

Principen för *räntefonder* är densamma som för aktiefonder - placering sker i olika räntebärande instrument för att få riskspridning i fonden och förvaltningen i fonden sker efter analys av framtida räntetro.

En *fond-i-fond* är en fond som placerar i andra fonder. En fond-i-fond kan ses som ett alternativ till att själv välja att placera i flera olika fonder. Man kan därmed uppnå den riskspridning som en sammansatt egen fondportfölj kan ha. Det finns fond-i-fonder med olika placeringsinriktningar och risknivåer.

Andra exempel på fonder är *indexfonder* som inte förvaltas aktivt av någon förvaltare utan som istället placerar i finansiella instrument som följer sammansättningen i ett visst bestämt index.

K

Kundens
blad(jun 18)
26 (30)9766
P009

Allmän information om egenskaper och risker avseende värdepapper, 9240V003 fortsättning

En ytterligare typ av fond är *hedgefond*. Hedge betyder skydda på engelska. Trots att hedging är avsett att skydda mot oväntade förändringar i marknaden kan en hedgefond vara en fond med hög risk, då sådana fonder ofta är högt belånade. Skillnaderna är dock stora mellan olika hedgefonder. Det finns även hedgefonder med låg risk. Hedgefonder försöker ge en positiv avkastning oavsett om aktie- eller räntemarknaden går upp eller ner. En hedgefond har mycket större frihet i sina placeringsmöjligheter än traditionella fonder. Placeringsinriktningen kan vara allt från aktier, valutor och räntebärande instrument till olika arbitragestrategier (spekulation i förändringar av t.ex. räntor och/eller valutor). Hedgefonder använder sig oftare än traditionella fonder av derivat i syfte att öka eller minska fondens risk. Blankning (se nedan avsnitt 8) är också ett vanligt inslag.

Fonder kan också delas in i *värdepappersfonder* (även kallade UCITS-fonder) och *specialfonder*. Värdepappersfonder är de fonder som uppfyller det s.k. UCITS-direktivets krav på bl a placeringsbestämmelser och riskspridning. Såväl svenska som utländska värdepappersfonder (som fått tillstånd i sitt hemland inom EES), får säljas och marknadsföras fritt i samtliga EES-länder. Specialfonder (därbland hedgefonder, se ovan) följer det s.k. AIFM-direktivet. Dessa fonder avviker från reglerna i UCITS-direktivet, och det är därför särskilt viktigt för Dig att ta reda på vilka placeringsregler som en specialfond du avser att placera i kommer att iaktta. Detta framgår av fondens informationsbroschyr och faktablad. Varje fondbolag är skyldigt att självständigt erbjuda potentiella investerare det faktablad som avser fonden. Specialfonder får inte marknadsföras och säljas fritt utanför Sverige till icke-professionella kunder. För de fonder som placerar i utländska värdepapper kan även tillkomma en valutakursrisk (se även avsnitt 3.2 ovan).

Andelsägarna får det antal andelar i fonden som motsvarar andelen insatt kapital i förhållande till fondens totala kapital. Andelarna kan köpas och lösas in genom värdepappersföretag som saluför andelar i fonden eller direkt hos fondbolaget. Det är dock viktigt att beakta att vissa fonder kan ha förutbestämda tidpunkter då fonden är "öppen" för köp och inlösen, varför det inte alltid är möjligt med regelbunden handel. Andelarnas aktuella värde beräknas regelbundet av fondbolaget och baseras på kursutvecklingen av de värdepapper som ingår i fonden. Det kapital som placeras i en fond kan både öka och minska i värde och det är därför inte säkert att du får tillbaka hela det insatta kapitalet.

8. BLANKNING

Blankning innebär att den som lånat värdepapper (och samtidigt åtagit sig att vid en senare tidpunkt till långivaren återlämna instrument av samma slag) säljer de lånade instrumenten. Vid försäljningen räknar låntagaren med att vid tidpunkten för återlämnandet kunna anskaffa instrumenten på marknaden till ett lägre pris än det till vilka de lånade instrumenten såldes. Skulle priset i stället ha gått upp, uppstår en förlust, vilken vid en kraftig prishöjning kan bli avsevärd.

9. BELÅNING

Värdepapper kan i många fall köpas för delvis lånat kapital. Eftersom såväl det egna som det lånade kapitalet påverkar avkastningen kan du genom lånefinansieringen få en större vinst om placeringen utvecklas positivt jämfört med en investering med enbart eget kapital. Skulden som är kopplad till det lånade kapitalet påverkas inte av om kurserna på köpta instrument utvecklas positivt eller negativt, vilket är en fördel vid en positiv kursutveckling. Om kurserna på köpta instrument utvecklas negativt uppkommer en motsvarande nackdel eftersom skulden kvarstår till 100 procent, vilket innebär att kursfallet krona för krona förbrukar det egna kapitalet. Vid ett kursfall kan därför det egna kapitalet helt eller delvis förbrukas samtidigt som skulden måste betalas helt eller delvis genom försäljningsintäkterna från de värdepapper som fallit i värde. Skulden måste betalas även om försäljningsintäkterna inte täcker hela skulden eller värdepapperen blir värdelösa. Du bör också beakta att skulden ger upphov till räntekostnader.

Du måste vara införstådd med bland annat följande:

- att placeringar eller andra positioner i värdepapper sker på din egen risk
- att du noga måste sätta dig in i bankens allmänna villkor för handel med finansiella instrument och i förekommande fall information i prospekt samt övrig information om aktuellt värdepapper, dess egenskaper och risker
- att vid handel med värdepapper är det viktigt att kontrollera all rapportering avseende dina transaktioner och innehav samt omgående reklamera eventuella fel
- att det är viktigt att fortlöpande bevaka värdeförändringar på innehav av och positioner i värdepapper
- att du själv måste ta initiativ till de åtgärder som erfordras för att minska risken för förluster

KKundens
blad(jun 18)
27 (30)9766
P009

Information om handel med optioner, terminer och andra derivatinstrument, 9241P003

1. INLEDNING

I det följande ges en beskrivning av dels huvudtyperna av derivatinstrument och dess karaktäristiska drag, dels handel med och risker förknippade med instrumenten. För ytterligare information om handel med finansiella instrument i allmänhet, olika riskbegrepp och riskresonemang, se Information om egenskaper och risker avseende finansiella instrument.

Med finansiella instrument avses i denna information bl.a. aktier i aktieföretag och motsvarande andelsrätter i andra typer av företag, obligationer, depåbevis, fondandelar, penningmarknadsinstrument, finansiella derivatinstrument eller andra sådana värdepapper utom betalningsmedel som kan bli föremål för handel på kapitalmarknaden. Med värdepappersföretag avses i denna information företag som har tillstånd att driva värdepappersrörelse, t.ex. en bank eller en fondkommissionär.

2. ALLMÄNT OM RISKER MED DERIVATINSTRUMENT

Handel med derivatinstrument är förknippad med särskilda risker, vilka närmare kommer att beskrivas i denna information. Kunden svarar själv för riskerna och måste därför själv via banken – eller genom sitt kapitalförvaltande ombud – ta del av och därmed skaffa sig kännedom om de villkor, i form av allmänna villkor, faktablad, prospekt eller liknande, som gäller för handel med sådana instrument och om instrumentens egenskaper samt de risker som är förknippade därmed. Kunden måste också fortlöpande bevaka dina placeringar (positioner) i sådana instrument. Information för bevakning (kursuppgifter m.m.) kan fås t.ex. via handelsplatsernas hemsidor, i dagstidningar och andra media samt från banken. Kunden bör vidare i eget intresse vara beredd att snabbt vidta åtgärder, om detta skulle visa sig påkallat, exempelvis genom att ställa ytterligare säkerhet eller att avsluta sina placeringar i derivatkontrakt (kvitta eller stänga positionerna).

3. ANVÄNDNINGEN AV DERIVATINSTRUMENT

Derivatinstrument är en form av avtal (kontrakt) där själva avtalet är föremål för handel på kapitalmarknaden. Derivatinstrumentet är knutet till en underliggande egendom eller ett underliggande värde. Egendomen eller värdet (i fortsättningen kallat enbart egendom) kan utgöras av ett finansiellt instrument, någon annan tillgång med ekonomiskt värde, t.ex. valuta eller råvara, eller någon form av värdemätare, t.ex. ett index. Derivatinstrument kan användas för att skapa ett skydd mot en önskad prisutveckling på den underliggande egendomen. De kan också användas för att uppnå vinst eller avkastning med en mindre kapitalinsats än vad som krävs för att göra en motsvarande affär direkt i den underliggande egendomen. Derivatinstrument kan också användas för andra syften. Användningen av derivatinstrument bygger på en viss förväntning om hur priset på den underliggande egendomen kommer att utvecklas under en viss tidsperiod. Innan handel påbörjas med derivatinstrument är det således viktigt att kunden för sig själv klargör syftet med handeln och vilken prisutveckling på underliggande egendom som kan förväntas samt grundat på detta väljer rätt derivatinstrument eller kombination av sådana instrument.

4. OLIKA SLAG AV DERIVATINSTRUMENT

Huvudtyperna av derivatinstrument är optioner, terminer och swapavtal.

En *option* är ett avtal som innebär att den ena parten (utfärdaren av ett optionskontrakt) förpliktar sig att köpa eller sälja den underliggande egendomen till den andra parten (innehavaren av kontraktet) till ett på förhand bestämt pris (lösenpris). Avtalet kan, beroende på slag av option, antingen utnyttjas när som helst under löptiden (amerikansk option) eller endast på slutdagen (europeisk option). Innehavaren betalar en ersättning (premie) till utfärdaren och får en rätt att utnyttja kontraktet men har ingen skyldighet att göra det.

Utfärdaren är däremot skyldig att infria kontraktet om innehavaren begär det (löser optionen). Avgörande för optionens värdeutveckling är normalt värdeutvecklingen på den underliggande egendomen. Risken för den som förvärvar en option är att optionen minskar i värde eller förfaller värdelös på slutdagen. I det senare fallet är den vid förvärvet betalda premien för optionen helt

förbrukad. Utfärdaren av en option löper en risk som i vissa fall kan vara obegränsat stor. Kursen på optioner följer normalt kursutvecklingen på motsvarande underliggande aktier eller index i samma eller motsatt riktning, men med större kurssvängningar och prispåverkan.

En *termin* eller *forward* innebär att parterna ingår ett för båda parter bindande avtal med varandra om köp respektive försäljning av den underliggande egendomen till ett på förhand avtalat pris och med leverans eller annan verkställighet, t.ex. kontantavräkning, av avtalet vid en i avtalet angiven tidpunkt (stängningsdagen). Någon premie betalas inte eftersom båda parter har motsvarande skyldigheter enligt avtalet.

En *future* är en variant på termin eller forward. Skillnaden mellan en future och en forward består i hur avräkningen går till, det vill säga när man som part i ett kontrakt får betalt eller betalar beroende på om positionen gett vinst eller förlust. För en future sker en daglig avräkning i form av löpande betalningar mellan köpare och säljare på basis av värdeförändringen dag för dag av underliggande tillgång. För en forward sker avräkning först i anslutning till instrumentets slutdag.

Ett *swapavtal* innebär att parterna överenskommer om att löpande erlägga betalningar till varandra, exempelvis beräknade på fast respektive rörlig ränta (ränteswap), eller att vid en viss tidpunkt utbyta (på engelska: to swap) någon form av egendom med varandra, t.ex. olika slag av valutor (valutaswap).

Handel förekommer också med vissa köp- och säljoptioner, i Sverige vanligen kallade *warranter*. Warranter kan utnyttjas för att köpa eller sälja underliggande aktier eller i andra fall ge konstanter om kursen på underliggande aktie utvecklas på rätt sätt i förhållande till warrantens lösenpris. Innehavare bör vara särskilt uppmärksamma på att warranter kan falla i värde och även förfalla helt utan värde med följd att hela eller delar av det investerade beloppet kan förloras.

Teckningsoptioner (eng. subscription warrants) avseende aktier kan inom en viss tidsperiod utnyttjas för teckning av motsvarande nyutgivna aktier.

Hävstångscertifikat, som också kallas enbart *certifikat*, är ofta en kombination av exempelvis en köp- och en säljoption och är beroende av en underliggande tillgång, exempelvis en aktie, ett index eller en råvara. Ett certifikat har inget nominellt belopp. Certifikat skall inte förväxlas med t.ex. företagscertifikat, vilket är ett slags skuldebrev som kan ges ut av företag i samband med att företaget lånar upp pengar på kapitalmarknaden.

En utmärkande egenskap för certifikat är, liksom för andra derivatinstrument, att relativt små kursförändringar i underliggande tillgång kan medföra avsevärda förändringar i värdet på innehavarens placering. Dessa förändringar i värdet kan vara till investerarens fördel, men de kan också vara till investerarens nackdel. Innehavare bör vara särskilt uppmärksamma på att certifikat kan falla i värde och även förfalla helt utan värde med följd att hela eller delar av det investerade beloppet kan förloras. Motsvarande resonemang gäller normalt även för optioner och warranter.

Autocalls är en typ av instrument avsedda att ge möjlighet till en god avkastning i en sidledes eller måttligt fallande marknad. Vanligtvis erbjuds Autocalls med ett villkorat kapitalskydd ner till en viss nivå, barriär. Detta skydd upphör om barriären underskrids. Risken för att en stor del av det nominella beloppet går förlorat kan därmed vara betydande vid en placering i en Autocall.

K

Kundens
blad

(jun 18)
28 (30)

9766
P009

Information om handel med optioner, terminer och andra derivatinstrument, 9241P003, fortsättning

Derivatinstrumenten kan kombineras på visst sätt för att skapa t.ex. ett visst skydd mot prisförändring på underliggande egendom, eller för att uppnå ett visst ekonomiskt resultat i förhållande till den förväntade prisutvecklingen på underliggande egendom.

Vid handel i kombinerade produkter är det viktigt att sätta sig in i produktens olika beståndsdelar och hur dessa samverkar. I vissa fall kan beståndsdelarnas samverkan innebära en högre risk än varje beståndsdel för sig. En närmare beskrivning av en viss produkts olika beståndsdelar och på vilket sätt dessa samverkar kan fås bl.a. från utfärdande värdepappersföretag.

5. KARAKTÄRISTISKA DRAG HOS DERIVAT-INSTRUMENT

Man kan beskriva handel med derivatinstrument som handel med eller förflyttning av risker. Den som exempelvis befarar en kursnedgång på marknaden kan köpa säljoptioner som ökar i värde om marknaden faller. För att minska eller slippa risken för kursnedgång betalar köparen en premie, dvs vad optionen kostar.

Handel med derivat kräver särskild sakkunskap. Det är därför viktigt att uppmärksamma följande karaktäristiska egenskaper hos derivatinstrument för den som avser att handla med sådana instrument. Konstruktionen av derivatinstrument gör att prisutvecklingen på den underliggande egendomen får genomslag i kursen eller priset på derivatinstrumentet. Detta prisgenomslag är ofta kraftigare i förhållande till insatsen (erlagd premie) än vad värdeförändringen är på den underliggande egendomen.

Prisgenomslaget kallas därför hävstångseffekt och kan leda till större vinst på insatt kapital än om placeringen hade gjorts direkt i den underliggande egendomen. Å andra sidan kan hävstångseffekten lika väl medföra större förlust på derivatinstrumenten jämfört med värdeförändringen på den underliggande egendomen, om prisutvecklingen på den underliggande egendomen blir annorlunda än den förväntade. Hävstångseffekten, dvs möjligheten till vinst

respektive risken för förlust, varierar beroende på derivatinstrumentets konstruktion och användningssätt. Stora krav ställs därför på bevakningen av prisutvecklingen på derivatinstrumentet och på den underliggande egendomen. Investeraren bör i eget intresse vara beredd att agera snabbt, ofta under dagen, om placeringen i derivatinstrument skulle komma att utvecklas negativt. Det är också viktigt att i din riskbedömning beakta att möjligheten att avveckla en position/ett innehav kan försvåras vid en negativ prisutveckling.

Den part som åtar sig en förpliktelse genom att utfärda en option eller ingå ett terminsavtal är från början tvungen att ställa säkerhet för sitt åtagande. I takt med att priset på den underliggande egendomen med tiden utvecklas uppåt eller nedåt och således värdet på derivatinstrumentet ökar eller minskar, skiftar också kravet på säkerhet. Ytterligare säkerhet i form av en tilläggsäkerhet kan därför komma att krävas. Hävstångseffekten gör sig således gällande även på säkerhetskravet, som kan förändras snabbt och kraftigt. Om kunden inte ställer tillräcklig säkerhet, har motparten eller banken i allmänhet förbehållit sig rätten att utan att kontakta dig avsluta placeringen (stänga positionen) för att minimera skadan. Kunden bör således noga följa prisutvecklingen även med avseende på säkerhetskravet för att undgå en ofrivillig stängning av positionen.

Löptiden för derivatinstrument kan variera från mycket kort tid upp till flera år. Prisförändringarna är ofta störst på instrument med kort löptid. Priset på t.ex. en innehavd option sjunker i allmänhet allt snabbare mot slutet av löptiden pga att det s.k. tidsvärdet avtar. Kunden bör således noga bevaka även löptiden på derivatinstrumenten.

Det bör tilläggas att derivat omfattas ofta av clearing hos centrala motparter, s.k. CCP:er, som går in som motpart i varje derivatkontrakt.

KKundens
blad(jun 18)
29 (30)9766
P009

Information om handel med optioner, terminer och andra derivatinstrument, 9241P003, fortsättning

Du som kund måste vara införstådd med bl.a. följande:

- att placeringar eller andra positioner i derivatinstrument sker på egen risk
- att du som kund måste sätta dig in i dels de villkor som gäller för handel med finansiella instrument, dels information i faktablad, prospekt och annan information om aktuellt derivatinstrument, dess egenskaper och risker
- att det vid handel med finansiella instrument är viktigt att kontrollera all rapportering avseende dina transaktioner, innehav och positioner samt omgående reklamera eventuella fel
- att det är viktigt att fortlöpande bevaka värdeförändringar på innehav av och positioner i aktuella instrument och vara beredd att snabbt agera
- att du måste uppfylla säkerhetskrav inom avtalade ramar
- att du själv måste ta initiativ till de åtgärder som erfordras för att minska risken för förluster

Kundens underskrift och bekräftelse

Jag, Kunden, bekräftar härmed att jag tagit del av ovanstående information om handel med optioner, terminer och andra derivatinstrument		
Fysiska personer	Ort, datum	
	Underskrift	
	Namnförtydligande	
Juridiska personer	Ort, datum	
	Juridisk persons firma	
	Behörig företrädares namnunderskrift	
	<table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 50%; border: none;">Namnförtydligande</td> <td style="width: 50%; border: none;">Namnförtydligande</td> </tr> </table>	Namnförtydligande
Namnförtydligande	Namnförtydligande	

K

Kundens blad

(jun 18)
30 (30)